

**YENİ NESİL ÖDEME KAYDEDİCİ CİHAZ
UYGULAMASI
SIK SORULAN SORULAR
DOKÜMANI**

İÇİNDEKİLER

1- Yeni Nesil Ödeme Kaydedici Cihaz NEDİR?	3
2- Kaç Tür Yeni Nesil Ödeme Kaydedici Cihaz Bulunmaktadır?.....	3
3- YN ÖKC Modelleri Arasındaki Temel Farklar Nelerdir?	4
4- Kartlı Satışı Bulunmayan Mükellefler EFT-POS Özellikli YN ÖKC Kullanabilir mi?	4
5- YN ÖKC'ler Nereden ve Nasıl Alınır?	4
6- YN ÖKC'lerin Kullanım Esasları Nelerdir?	4
7- YN ÖKC Almak İçin Vergi Dairesinden İzin Yazısı Alınması Gerekir mi?.....	5
8- YN ÖKC'lerin Kullanıma Açılması Nasıl Gerçekleştirilir?.....	5
9- Kimler YN ÖKC Kullanmak Zorundadır?.....	6
10- Kimler YN ÖKC Kullanmak Zorunda Değildir?	6
11- YN ÖKC Kullanma Mecburiyeti Hangi Tarihte Başlamaktadır?.....	7
12- Kimler Eski Nesil ÖKC'lerini Mali Hafızaları Doluncaya Kadar Kullanmaya Devam Edebilecektir? 8	
13- Eski Nesil ÖKC'lerini Mali Hafızaları Doluncaya Kadar Kullanma İmkânı Verilen Mükellefler, ÖKC Fişi İle Yapılan Satış Bilgilerini Gelir İdaresi Başkanlığına Ne Zaman ve Nasıl Bildirmeye Başlayacaklardır?.....	9
14- Eski Nesil ÖKC'lerini Mali Hafızaları Doluncaya Kadar Kullanma İmkânı Verilen Mükellefler e-Fatura ve e-Arşiv Fatura Uygulamasına Dahil Olması Halinde ÖKC Fişi Düzenlemeye Devam Edebilecekler midir?.....	9
15- 483 Sıra No.lu VUK Genel Tebliği Uyarınca Kimler YN ÖKC Kullanımından MUAF tutulmuştur? .10	
16- YN ÖKC Kullanımından MUAF tutulan Mükellefler Sahip Oldukları YN ÖKC'leri Kullanmaya Devam Edebilecekler midir?.....	11
17- Eski Nesil ÖKC'lerin Başka Kişilere Devri Mümkün müdür?	11
18- YN ÖKC'den Düzenlenebilecek Belgeler Nelerdir?.....	12
19- ÖKC'lerin Harici Yazılım ve Donanım Sistemleri ile Bağlantılı ve Entegre Çalışması Zorunlu mudur?	13
20- Banka vb. Kuruluşlara ait EFT-POS cihazlarının YN ÖKC'lere Bağlantısında GMP-3 Protokolüne Uyulması Zorunlu mudur?	14
21- Banka vb. Kuruluşlara ait EFT-POS cihazlarının Eski Nesil ÖKC'lere Bağlantısında GMP-3 Protokolüne Uyulması Zorunlu mudur?	15
22- Banka vb. Kuruluşlardan Temin Edilen Seyyar EFT-POS cihazlarının Kullanımına Devam Edilebilecek midir?	16
23- Eski Nesil ÖKC'lerin Üretim, Mühürleme ve Satış İşlemleri Devam Edecek midir?.....	16
24- Mecburiyeti Bulunduğu Halde YN ÖKC Kullanmaya Başlamayanlara Uygulanacak Cezai Müeyyide Nedir?	17

25- Mevcut Eski Nesil ÖKC'lerini Mali Hafızaları Doluncaya Kadar Kullanma İmkânı Bulunan Mükelleflerin ÖKC Mali Raporlarının GİB'e Usulüne Göre Bildirmemeleri veya Muhafaza ve İbraz Etmemeleri Halinde Uygulanacak Cezai Müeyyide Nedir?	17
26- 483 Sıra No.lu VUK Genel Tebliği İle YN ÖKC Kullanımından Tüm Satışlarına e-Fatura ve/veya e-Arşiv Fatura Vermesi Koşuluyla Muaf Olanların Tebliğde Belirtilen Şartlara Uymadıklarının Tespiti Halinde Uygulanacak Cezai Müeyyide Nedir?	19
27- YN ÖKC uygulamasında ÖKC TSM Merkezlerinin Görevi Nedir?.....	19
28- ÖKC Kullanan Mükellefler ÖKC TSM Merkezlerine Cihaz Bedeli Dışında Ayrıca Bir Ücret Ödemek Zorunda mıdır?	20
29- YN ÖKC uygulamasında Banka vb. Kuruluşlara ait Ödeme Onayı Alma (PROVİZYON) İşlemleri ÖKC TSM Merkezleri Üzerinden Gerçekleştirilmek Zorunda mıdır?	20
30- YN ÖKC'ler Ne Kadar Süre İle Kullanılabilir?.....	21
31- YN ÖKC'lerin Devri Mümkün müdür? Devir İşlemlerinin Gerçekleştirilmesinde İzlenecek Özel Bir Usul Belirlenmiş midir?.....	21
32- YN ÖKC'lerin Hurdaya Ayırma İşlemleri Hangi Usulde Gerçekleştirilecektir? Eski Nesil ÖKC'lerin Hurdaya Ayrılması İşlemlerinde Hangi Usul İzlenecektir?	22
33- YN ÖKC'lerin Servislik Hizmetleri ve Cihazların Arızalanması Halinde İzlenecek Yol Nedir?	23
34- Yemek Kartı Firmaları Tarafından Verilen Harici POS Cihazlarının Kullanılmaya Devam Edilmesi Mümkün müdür?.....	23
35- Tüm Satışlarına Fatura Veren İşletmelerin YN ÖKC Kullanım Mecburiyeti Var mıdır?	25
36- Maliye Bakanlığınca Onaylanan Yeni Nesil Ödeme Kaydedici Cihazlar Hangileridir?	26
37- Satın Alacağımız ÖKC'nin Yeni Nesil Ödeme Kaydedici Cihaz Olduğundan Nasıl Emin Olabiliriz? 27	
38- Fatura Tahsilatı İşlemlerinde YN ÖKC kullanılması Zorunlu mudur?.....	27
39- Yol Kenarı Otopark İşletmelerinde YN ÖKC Kullanımı Esası Nasıl Olmalıdır?	28
40- ÖKC Kullanım Zorunluluğu Bulunmayan Mükellefler İsteğe Bağlı Olarak YN ÖKC Kullanabilir mi?	29
41- Restoran, Lokanta vb. Yemek Hizmeti Sunan İşyerlerinde Kullanılan Harici Yazılım Sistemleri ile ÖKC'lerin Bağlantılı Kullanım Esasları Nelerdir?	29
42- EFT-POS Özellikli Yeni Nesil ÖKC'lerin Yazar Kasa kısmı devre dışı bırakılarak sadece POS Kısmı Kullanılabilir mi?	31
43- Akaryakıt Pompalarına Bağlanan ÖKC'lerin Yeni Nesil ÖKC ile Değişim Zorunluluğu bulunmakta mıdır?	32
44- Akaryakıt İstasyonlarının Market Bölümlerinde Kullanılan ÖKC'lerin Yeni Nesil ÖKC ile Değişim Zorunluluğu bulunmakta mıdır?	32
45- Giriş (Sinema, Tiyatro, Lunapark vb.) Biletlerinin düzenlenmesinde YN ÖKC Kullanılabilir mi? ...	33

1- Yeni Nesil Ödeme Kaydedici Cihaz NEDİR?

Yeni Nesil Ödeme Kaydedici Cihazlar (YN ÖKC); teknolojik gelişmeler çerçevesinde teknik ve fonksiyonel özellikleri Maliye Bakanlığı Gelir İdaresi Başkanlığına yeniden belirlenen Ödeme Kaydedici Cihazları ifade etmektedir.

Yeni nesil cihazlar internet yoluyla Gelir İdaresi Başkanlığı'na güvenli şekilde veri aktarabilen ve iletişim kurabilen bilgisayar tabanlı cihazlardır.



2- Kaç Tür Yeni Nesil Ödeme Kaydedici Cihaz Bulunmaktadır?

- Bünyesinde banka POS'u barındıran “EFT-POS Özellikli YN ÖKC'ler” ,
- Bünyesinde banka POS'u barındırmayıp haricen POS cihazı bağlanabilen “Basit / Bilgisayar Bağlantılı YN ÖKC'ler”

olmak üzere iki tür YN ÖKC bulunmaktadır.

EFT-POS ÖZELLİKLİ YN ÖKC



BASİT/BİLGİSAYAR BAĞLANTILI YN ÖKC



3- YN ÖKC Modelleri Arasındaki Temel Farklar Nelerdir?

EFT-POS özellikli YN ÖKC'ler; bünyesinde banka vb. kuruluşlara ait EFT-POS'u da barındıran bütünleşik yazarkasalardır.

Basit/bilgisayar bağlantılı YN ÖKC'ler ise; bünyesinde banka vb. kuruluşlara ait POS bulunmamakta olup mükelleflerin istemesi halinde haricen banka vb. kuruluşlara ait POS'un bağlanabildiği yazarkasalardır.

Bütün YN ÖKC'lerin ortak noktaları ise bilgisayar tabanlı olması ve internet yoluyla GİB Bilgi Sistemleri ile iletişim kurabilme özelliklerinin bulunmasıdır.

4- Kartlı Satışı Bulunmayan Mükellefler EFT-POS Özellikli YN ÖKC Kullanabilir mi?

Banka / kredi / yemek kartı vb. kartlarla satış yapmayan mükellefler; bünyesinde POS cihazı barındırmayan Basit / Bilgisayar Bağlantılı ÖKC cihazı kullanabilecekleri gibi, EFT-POS özelliği olan cihazlardan temin edip, **ÖKC firması aracılığı ile POS özelliği kısmını kullanıma açtırmadan sadece yazarkasa özelliğini kullanabilirler.**

Mükelleflerin banka / kredi kartı ile tahsilat yapabilmesi için eskiden olduğu gibi YN ÖKC uygulamasında da Banka vb. kuruluşlar ile Üye İşyeri Anlaşması yapması gerekmektedir.

5- YN ÖKC'ler Nereden ve Nasıl Alınır?

YN ÖKC'ler kimlik ibraz edilmek suretiyle, yetkili ÖKC firmalarının bakım-onarım/satış bayilerinden alınır.

Bayiler, Gelir İdaresi Başkanlığı'nın www.gib.gov.tr internet adresinden alıcının ÖKC satın alıp alamayacağı hakkında sorgulamasını yaptıktan sonra, sorgulama çıktısını müşteriye imzalatarak satış işlemini gerçekleştirir.

Vergi mükellefiyeti bulunmayanların YN ÖKC satın alması mümkün değildir. Mükellefler; YN ÖKC satın alma işlemleri sırasında satış bayilerinden cihazın kullanım şartları ve cihazın kullanımı nedeniyle katlanmak durumunda olacakları maliyetler hakkında kendilerinin bilgilendirilmesini talep etmelidirler.

6- YN ÖKC'lerin Kullanım Esasları Nelerdir?

YN ÖKC'lerde satış işleminin cihazda başlatılıp cihazda sonlandırılması, günlük kapanış raporları (Z Raporu) bilgilerinin otomatik olarak Gelir İdaresi Başkanlığı Bilgi Sistemi (GİB BS)'ne iletilmiş olması esastır. ÖKC kullanan mükelleflerimiz mevcut eski nesil ödeme kaydedici cihazları ile yeni nesil ödeme kaydedici cihazlarından düzenlenen ÖKC günlük kapanış (Z) raporlarına ait mali bilgileri; 1/7/2018 tarihinden itibaren,

a) ÖKC TSM Merkezleri üzerinden,

b) Başkanlıktan e-Arşiv hizmetleri konusunda izin alan özel entegratörlerin bilgi işlem sistemleri aracılığıyla e-Arşiv uygulaması üzerinden “Perakende Mal Satışları ile Hizmet İfalarına İlişkin Mali Rapor Bildirim Kılavuzu”ndaki esaslara göre,

c) Başkanlık tarafından internet vergi dairesi üzerinden oluşturulan elektronik bildirim portalleri üzerinden,

olmak üzere üç yöntemden birini seçerek GİB’e elektronik ortamda bildirilmesi gerekmektedir.

Yöntem tercihi ve bildirimle ilişkin usul ve esaslar www.efatura.gov.tr internet adresinde Başkanlık tarafından ayrıca duyurulacaktır.”

Perakende mal ve hizmet satışlarında kullanılan ve ÖKC fişi dışında belgeleri üreten harici yazılım ve donanımların en geç 1/4/2018 tarihine kadar ÖKC’ler ile bağlantılı ve birlikte çalışmasının sağlanması esastır. Bu nedenle; lokanta, restoran, market vb. işyerlerinde perakende mal ve hizmet satışında kullanılan yazarkasa dışındaki bilgisayar sistemlerinin 1/4/2018 tarihine kadar yazarkasalarla bağlantı işlemlerinin yaptırılması gerekmektedir. Bir başka ifade ile yazarkasa dışındaki bilgisayar sistemleri kullanılarak gerçekleştirilen perakende mal ve hizmet satışlarda 1/4/2018 tarihinden sonra yazarkasadan ÖKC fişinin (fatura verilmesi halinde fatura bilgi fişinin) düzenlenmesinin sağlanması mecburi olup, belirtilen esaslara uymayan işletmelere yapılan her bir tespit için 213 sayılı Vergi Usul Kanununun mükerrer 355 inci maddesi uyarınca özel usulsüzlük cezası tatbik edilecektir.

7- YN ÖKC Almak İçin Vergi Dairesinden İzin Yazısı Alınması Gerekir mi?

YN ÖKC alımı, vergi dairesine kaydı, devri, hurdaya ayrılması vb. işlemler için vergi dairesine gitme zorunluluğu 25.12.2015 tarihinden itibaren 465 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ile kaldırılmıştır.

YN ÖKC satın almak isteyen mükellefler satış bayilerinden cihazlarını satın aldıktan sonra yetkili ÖKC servisleri aracılığı ile cihazlarını kullanıma hazır hale getirebileceklerdir.

8- YN ÖKC’lerin Kullanıma Açılması Nasıl Gerçekleştirilir?

Bayiden alınan cihazın kullanıma açılması işlemini yetkili ÖKC firmalarının servisleri gerçekleştirir. Cihazı bayiden satın alan mükellefler, cihaz, ruhsatname ve fatura ile birlikte yetkili servise başvurur. Yetkili servis elemanları, GİB sistemi ile iletişime geçerek cihazın kaydını (aktivasyonunu) yapar ve kullanıma açar.

9- Kimler YN ÖKC Kullanmak Zorundadır?

3100 Sayılı Kanun'a göre eski nesil ÖKC kullanan veya kullanması gereken mükellefler aynı zamanda YN ÖKC kullanma mecburiyeti kapsamındadır.

3100 sayılı Kanun mevzuatına göre; birinci ve ikinci sınıf tüccarların fatura verilme zorunluluğu bulunmayan perakende mal ve hizmet satışlarında ödeme kaydedici cihaz kullanma mecburiyeti bulunmaktadır.

Maliye Bakanlığınca Genel Tebliğler ile faaliyetlerinde ÖKC kullanım zorunluluğu bulunmadığı bildirilen mükelleflerin, YN ÖKC kullanma mecburiyeti de bulunmamaktadır.

10- Kimler YN ÖKC Kullanmak Zorunda Değildir?

3100 Sayılı Kanun kapsamına girmeyen; birinci ve ikinci sınıf tüccarlar dışındaki mükellefler ile Bakanlıkça mecburiyet dışı bırakılanların YN ÖKC kullanma mecburiyetleri de bulunmamaktadır.

Bu çerçevede;

- Basit Usulde Vergilendirilen Ticari Kazanç Sahipleri,
- Serbest Meslek Erbabı,
- Zirai Kazanç Sahipleri,
- Menkul ve Gayrimenkul Sermaye İradi Sahipleri,
- Diğer Kazanç ve İrat Sahipleri,
- Ücret geliri elde edenler,
- Perakende mal ve hizmet satışı bulunmayan birinci ve ikinci sınıf tüccarlar (Örneğin: toptancılar)
- Maliye Bakanlığınca yayımlanan Genel Tebliğler uyarınca ÖKC kullanım zorunluluğu dışında bırakılan mükellefler (**Bkz. ÖKC Kullanım Mecburiyeti Bulunmayanlar Tablosu**)
- Ayrıca 30.09.2017 tarih ve 30196 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 483 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinin 6 ncı maddesinde belirtildiği üzere; belli işletme büyüklüklerini sağlayan mükelleflerimizden, e-Fatura, e-Arşiv Fatura ve e-Defter uygulamalarına dahil olan ve tüm satışlarına e-Fatura ve/veya e-Arşiv fatura vermeyi tercih eden mükelleflerimiz Tebliğin ilgili bölümünde belirlenen diğer teknik koşulları sağlamaları kaydıyla ÖKC kullanımından **muaf** tutulmuşlardır (Ayrıca Bkz. 15. soru).

11- YN ÖKC Kullanma Mecburiyeti Hangi Tarihte Başlamaktadır?

a) Yol kenarı otopark işletmeleri ile faaliyetlerinde seyyar banka POS'u kullanan mükelleflerin durumu:

Yol kenarı otopark işletmeleri ile faaliyetlerinde seyyar banka POS'u kullananların (*Örneğin: müşterinin masasında veya mükellefin işyeri dışında müşterinin ayağına gidilerek seyyar EFT-POS cihazı kullanılmak suretiyle tahsilat yapan lokanta, restoran vb. işletmeler*), 1/10/2013 tarihinden itibaren seyyar EFT-POS cihazları yerine EFT-POS özellikli Yeni Nesil ÖKC kullanma mecburiyetleri bulunmaktadır.

Söz konusu mükelleflerimiz seyyar EFT-POS cihazı kullanımı gerektiren tahsilatların ve yol kenarı otopark hizmetlerine ilişkin tahsilatlarının belgelendirilmesinde EFT-POS ÖZELLİKLİ YENİ NESİL ÖKC'leri kullanma zorunlulukları bulunmaktadır.

b) Diğer mükelleflerin durumu:

Yol kenarı otopark işletmeleri ile faaliyetlerinde seyyar banka POS'u kullanan mükelleflerin, seyyar EFT-POS cihazları yerine EFT-POS özellikli ÖKC olması zorunluluğu 1/10/2013 tarihinde başlamış olup, bunlar dışında kalan mükelleflerin yeni nesil ödeme kaydedici cihaz kullanım mecburiyeti ise aşağıdaki şekildedir.

b.1) 2014 yılı ve öncesinde işe başlamış olanların durumu:

2014 yılı ve öncesinde işe başlamış olan mükellefler; 3100 sayılı Kanun ve ilgili mevzuat hükümlerine tâbi mevcut eski nesil ödeme kaydedici cihazların mali hafızalarının dolduğu veya mali hafıza değişimini gerektiren durumun olduğu tarihten itibaren 30 gün (kalkınmada öncelikli yörelerde 60 gün) içinde başlayacak olup dileyen mükellefler bu tarihten önce de Bakanlıkça onaylanmış yeni nesil ödeme kaydedici cihazları alarak kullanabileceklerdir.

3100 sayılı Kanun ve ilgili mevzuat hükümlerine tâbi mevcut eski nesil ödeme kaydedici cihazlar mali hafızaları doluncaya veya mali hafıza değişimini gerektiren durumun olduğu tarihe kadar kullanabilecek olup, mali hafızaları dolan veya mali hafıza değişimini gerektiren bir halin ortaya çıkması halinde bu cihazlara yeni malî hafıza takılmaz ve cihaz Bakanlıkça yayımlanan Genel Tebliğlerde belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde hurdaya ayrılır. Cihazı hurdaya ayrılan mükellefler yeni nesil ödeme kaydedici cihazları almak suretiyle yükümlülüklerini yerine getireceklerdir.

b.2) 2015 yılı içinde işe başlayan mükelleflerin durumu:

1/1/2015 ila 31/12/2015 tarihleri arasında işe başlayan mükelleflerin 3100 sayılı Kanun ve ilgili mevzuat hükümlerine tâbi mevcut eski nesil ödeme kaydedici cihazlarının yeni nesil ödeme kaydedici cihaz ile değişim mecburiyeti, söz konusu cihazların mali hafızalarının dolduğu veya mali hafıza değişimini gerektiren durumun olduğu tarihten itibaren 30 gün (kalkınmada öncelikli yörelerde 60 gün) içinde

başlayacak olup dileyen mükellefler bu tarihten önce de Bakanlıkça onaylanmış yeni nesil ödeme kaydedici cihazları olarak kullanabileceklerdir.

b.3) 1/1/2016 tarihinden sonra işe başlayan mükelleflerin durumu:

1/1/2016 tarihinden sonra işe başlayan mükelleflerden ÖKC kullanımından muafiyet koşullarını sağlamayanlar, işe başlama tarihinden itibaren 30 gün (kalkınmada öncelikli yörelerde 60 gün) içinde YN ÖKC olarak perakende mal ve hizmet satışlarında kullanmaya başlamak mecburiyetindedirler.

b.4) 30 Eylül 2017 Tarihinden Sonra yeni işe başlayacak veya şube işyeri açacak mükelleflerin YN ÖKC kullanım durumu

483 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinin Resmi Gazete'de yayımlandığı 30 Eylül 2017 tarihinden itibaren, yeni işe başlayacak veya şube işyeri açacak mükelleflerden YN ÖKC kullanımından muaf tutulma koşullarını sağlamayanlar işe başlama veya şube şeklindeki işyerinin açılma tarihinden itibaren 30 gün (kalkınmada öncelikli yörelerde 60 gün) içinde, YN ÖKC olarak kullanmaya başlamak mecburiyetindedirler.

12- Kimler Eski Nesil ÖKC'lerini Mali Hafızaları Doluncaya Kadar Kullanmaya Devam Edebilecektir?

21.12.2017 tarih ve 30277 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanan 488 ve 489 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ile yapılan yeni düzenlemeler uyarınca; eski nesil ödeme kaydedici cihazı bulunan **tüm mükelleflerimiz herhangi bir başvuru ve işletme büyüklüğü ölçüsü şartına bağlı olmaksızın söz konusu cihazlarını 10 yıllık kullanım süresi aşılmış olsa dahi EKONOMİK ÖMÜRLERİ de dikkate alınacak şekilde cihazların mali hafızaları doluncaya veya mali hafızanın değişimini gerektiren bir durum oluşuncaya kadar kullanma imkanı verilmiştir.**

Yeni düzenlemeler sonrasında; hali hazırda değişime tabi tutulmamış olan eski nesil ödeme kaydedici cihazları bulunan mükelleflerimiz (yol kenarı otopark işi ile uğraşanlar ile faaliyetlerinde seyyar EFT-POS cihazı kullanan mükelleflerin 1/10/2013 tarihinden itibaren seyyar EFT-POS cihazı yerine EFT-POS özellikli yeni nesil ÖKC kullanma mecburiyeti durumu hariç), söz konusu cihazlarını herhangi bir başvuru ve işletme büyüklüğü ölçüsü şartına bağlı olmaksızın 1/1/2018 tarihinden sonra da mali hafızaları dolduruncaya kadar kullanabilecek olup, mali hafızalarının dolması veya mali hafıza değişimini gerektiren bir durumun ortaya çıkmasından itibaren 30 gün içinde (kalkınmada öncelikli yörelerde ise 60 gün içinde) eski tip cihazlar yerine Maliye Bakanlığınca onaylanmış bulunan yeni nesil ödeme kaydedici cihazlardan biri ile değiştirilmesi gerekmektedir.

Dileyen mükelleflerimiz söz konusu eski nesil ödeme kaydedici cihazlarını kendi istekleriyle mali hafızalarının dolmasından veya mali hafıza değişimini gerektiren durumunun oluşmasından önce de yeni nesil ödeme kaydedici cihazlarla

değiştirebilecekleri tabii olup, satın alınabilecek yeni nesil ödeme kaydedici cihazların marka ve modelleri Başkanlığımızın;

<https://ynokc.gib.gov.tr/Home/OnayAlanFirmalar/1003>

internet adresinde yer almaktadır.

13- Eski Nesil ÖKC'lerini Mali Hafızaları Doluncaya Kadar Kullanma İmkânı Verilen Mükellefler, ÖKC Fişi İle Yapılan Satış Bilgilerini Gelir İdaresi Başkanlığına Ne Zaman ve Nasıl Bildirmeye Başlayacaklardır?

488 ve 489 Sıra No.lu VUK Genel Tebliği ile mevcut eski nesil ÖKC'lerini mali hafızaları doluncaya veya mali hafıza değişimini gerektiren bir durum oluşuncaya kullanma imkânı getirilen mükellefler **1/7/2018 tarihinden itibaren**, perakende mal satışları ile hizmet ifalarına ilişkin olarak ÖKC'lerden gerçekleştirilen satışlara ilişkin **ÖKC günlük kapanış (Z) raporlarında yer alan mali bilgilerini;**

a) ÖKC TSM Merkezleri üzerinden,

b)Başkanlıktan e-Arşiv hizmetleri konusunda izin alan özel entegratörlerin bilgi işlem sistemleri aracılığıyla e-Arşiv uygulaması üzerinden bu Tebliğin 5 inci maddesinde belirtilen “Perakende Mal Satışları ile Hizmet İfalarına İlişkin Mali Rapor Bildirim Kılavuzu”ndaki esaslara göre,

c) Başkanlık tarafından internet vergi dairesi üzerinden oluşturulan elektronik bildirim portalleri üzerinden,

olmak üzere üç yöntemden birini seçerek GİB'e elektronik ortamda bildirilmesi gerekmektedir.

Yöntem tercihi ve bildirim ile ilgili usul ve esaslar www.efatura.gov.tr internet adresinde Başkanlık tarafından ayrıca duyurulacaktır.

Perakende mal satışları ile hizmet ifalarına ilişkin olarak düzenlenen ÖKC fişlerine ait elektronik ortamda hazırlanıp GİB'e iletilecek mali rapor içeriğinde, düzenlenen e-Fatura ve e-Arşiv Faturalara ait mali bilgilere (*söz konusu fatura bilgilerinin bu uygulamaların işleyişi gereği GİB bilgi sistemlerinde yer alması nedeniyle*) yer verilmeyecektir.

Belirtilen mükelleflerin elektronik ortamda hazırlayıp GİB'e iletilecekleri mali rapor içeriğinde; kullanmakta oldukları eski nesil ÖKC'lerden ve YN ÖKC'lerden düzenlenen günlük kapanış (Z) raporlarına ait mali bilgilere yer vermeleri gerekmektedir.

14- Eski Nesil ÖKC'lerini Mali Hafızaları Doluncaya Kadar Kullanma İmkânı Verilen Mükellefler e-Fatura ve e-Arşiv Fatura Uygulamasına Dahil Olması Halinde ÖKC Fişi Düzenlemeye Devam Edebilecekler midir?

Eski nesil ÖKC'lerini mali hafızaları doluncaya kadar kullanma imkânından yararlanan mükellefler, e-Fatura ve e-Arşiv Fatura uygulamasına dahil olmaları, fatura

verilme zorunluluğu olmayan perakende mal satışları ile hizmet ifalarında e-Fatura ve/veya e-Arşiv Faturası düzenleme mecburiyetini getirmemektedir.

Bu nedenle, e-Fatura ve e-Arşiv fatura uygulamalarına dahil olan mükelleflerimiz; fatura verilme zorunluluğu bulunmayan satışların belgelendirilmesinde ÖKC fişlerinin düzenlenmesine devam edecek olup, fatura ile belgelendirdikleri işlemlerinde ise e-Arşiv Fatura veya e-Fatura ile belgelendirmeleri gerekecektir. .

15- 483 Sıra No.lu VUK Genel Tebliği Uyarınca Kimler YN ÖKC Kullanımından MUAF tutulmuştur?

YN ÖKC kullanma mecburiyeti bulunan mükelleflerden; 2016 yılı veya müteakip yıllar:

- a) Satış veya gayrisafi iş hasılatı 10 milyon TL'yi,
 - b) Bilanço aktif toplamı 10 milyon TL'yi,
 - c) Bilanço öz sermaye veya öz kaynak toplamı 1 milyon TL'yi aşması
- koşullarından **en az ikisini sağlayan**

ve 20'den fazla ödeme kaydedici cihaza veya fatura vb. belgeleri düzenlemede kullanılan bilgisayar sistemine sahip olan mükelleflerin,

- e-Fatura, e-Arşiv Fatura ve e-Defter uygulamalarına dahil olmaları,
- Perakende satışlar dahil tüm satışlara e-Fatura ve/veya e-Arşiv fatura verilmeyi tercih etmeleri ve buna uymaları,
- Bu durumlarını vergi dairesine tevsik etmeleri ve bildirmeleri,
- e-Arşiv Faturaların bir örneğinin belgenin oluşturulmasını müteakiben; gizliliği, bütünlüğü ve değişmezliği garanti edilerek ve GİB'in erişimine ve sorgulamasına açık olacak şekilde GİB'den e-Fatura saklama hizmeti verme izni bulunan kurumlarda muhafaza edilmesinin sağlamaları,

halinde bağlı olduğu vergi dairesine dilekçe ile başvurmaları halinde (bildirimin vergi dairesi kayıtlarına girdiği tarihten itibaren) perakende mal ve hizmet satışlarında YN ÖKC kullanım mecburiyetleri bulunmamaktadır.

(Bkz 483 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinin 6. Maddesi uyarınca ÖKC Kullanma Mecburiyetinden Muaf Olmak İsteyen Mükelleflere İlişkin Duyuru) <http://www.gib.gov.tr/node/124525>

Bu muafiyet söz konusu koşulları sağlayan mükelleflerce sonradan açılacak şube işyerleri için de geçerli olacaktır.

1/1/2017 tarihinden sonra ilk defa işe başlayan/başlayacak olan mükelleflerin YN ÖKC kullanımından muaf olmaları için, yukarıda belirtilen diğer koşullara sahip olmaları şartıyla, **işe başlama anı itibarıyla, bu maddenin birinci fıkrasında belirtilen satış, gayri safi iş hasılatı, bilanço aktif büyüklüğü, bilanço öz sermaye veya öz kaynak toplamı tutarları yerine sadece ÖKC veya fatura vb. belgeleri düzenlemede kullanılan bilgisayar sistemi sayısının 20 ve üzerinde olması yeterlidir.** Ancak; işe başlanılan yılı (hesap dönemini) izleyen yıla ait yıl sonu bilanço ve gelir tablolarına göre bu maddede belirtilen işletme büyüklüğü

ölçülerinden en az ikisini sağlayamayan mükelleflerin, bu yılı izleyen yılın altıncı ayı sonuna kadar faaliyetlerinde YN ÖKC kullanmaya başlamaları zorunlu olacaktır.

YN ÖKC kullanımından muaf olan mükelleflerin, ilgili şartları taşımadığının, tüm satış işlemlerinde e-Fatura ve/veya e-Arşiv Fatura düzenlemediğinin veya e-Arşiv faturalarının bir örneğinin mezkur fıkra hükümlerine göre gizliliği, bütünlüğü ve değişmezliği garanti edilerek GİB'in erişimine ve sorgulamasına açık olacak şekilde GİB'den e-Fatura saklama hizmeti verme izni bulunan kurumlarda muhafaza edilmediğinin tespiti halinde, her bir tespit için 213 sayılı Kanunun mükerrer 355 inci maddesinde yazılı özel usulsüzlük cezası tatbik edileceği gibi ayrıca GİB tarafından kendilerine verilen uygulamadan yararlanma izni iptal edilebilecektir. İzni iptal edilen mükellefler, izin iptalinin kendilerine tebliği tarihinden itibaren 30 (kalkınmada öncelikli yörelerde 60) gün içinde perakende mal satışları ve hizmet ifalarında YN ÖKC'leri kullanmaya başlamak mecburiyetindedirler.

YN ÖKC kullanımından muaf olan mükelleflerin, düzenleyecekleri e-Fatura ve e-Arşiv Faturalarında, mal satışları ile hizmet ifalarının tahsilat işlemlerinde kullandıkları banka vb. kuruluşlara ait EFT-POS cihazlarından gerçekleştirilen tahsilata ilişkin müşteri slibinde yer alan **temel bilgilere** (POS'un alındığı banka ve üye işyeri no.su), e-Fatura ve e-Arşiv Fatura uygulamalarına ilişkin teknik kılavuzlarda belirtildiği şekilde yer vermeleri gerekmektedir.

16- YN ÖKC Kullanımından MUAF tutulan Mükellefler Sahip Oldukları YN ÖKC'leri Kullanmaya Devam Edebilecekler midir?

Tüm satışlarına e-Fatura ve/veya e-Arşiv fatura düzenleyen ve diğer şartları da yerine getirerek YN ÖKC kullanımından muaf tutulan ve işletmelerinde kısmen YN ÖKC kullanmaya başlamış olan mükellefler, **mevcut eski ve yeni nesil ÖKC'lerini** mali hafızaları doluncaya veya mali hafıza değişimini gerektiren durum oluşuncaya kadar, müşteriye düzenlenerek elektronik ve/veya kağıt ortamda iletilen/verilen e-Fatura, e-Arşiv Fatura, e-Bilet vb. elektronik belgelere ait **taahsilat ve ÖKC Bilgi Fişlerinin düzenlenmesi işlemlerinde kullanmaya devam edebileceklerdir.** Düzenlenen bilgi fişlerinde müşteri adına düzenlenen ve elektronik ortamda iletilen e-Arşiv Fatura, e-Bilet vb. elektronik belgelerin hangi ortamdan ve nasıl temin edilebileceğine, erişilip görüntülenebileceğine ilişkin bilgilere yer verilmesi gerekmektedir.

Bu işletmeler tarafından söz konusu eski nesil ve yeni nesil ÖKC'ler mali hafızaları dolmadan veya mali hafıza değişimini gerektiren durum oluşmadan önce hurdaya ayrılma zorunluluğu bulunmamaktadır.

Muafiyet koşullarının ihlal edilmemesi için, **tüm satış işlemlerine e-Fatura ve/veya e-Arşiv fatura verilmesi gerektiğinden,** sahip olunan YN ÖKC'lerden müşterilere ÖKC fişi düzenlenmemesi, sadece bilgi fişi mahiyetindeki belgelerin düzenlenmesi gerekmektedir.

17- Eski Nesil ÖKC'lerin Başka Kişilere Devri Mümkün müdür?

483 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinin Resmi Gazete'de yayımlandığı 30 Eylül 2017 tarihten itibaren,

a) 13/6/2006 tarihli ve 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 18 ve 19 uncu maddelerinde belirtilen birleşme, devir, bölünme, hisse değişimi ile 13/1/2011 tarihli ve 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu hükümleri uyarınca işletmelerin nevi değişikliği halleri,

b) 31/12/1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu kapsamında ferdi bir işletmenin aktif ve pasifi ile kül halinde devri ile ferdi bir işletmenin sahibinin ölümü halinde, kanuni mirasçuları tarafından işletmenin faaliyetine devam olunması halleri,

haricinde, eski nesil ÖKC'lerin başka kişi, kurum veya kuruluşlara devri mümkün değildir.

Bu nedenle, kullanılan eski nesil ÖKC'lerin yukarıda belirtilen haller dışında kalan sebeplerle işletmenin faaliyetine son verilmesi veya devri halinde 60 Seri No.lu Katma Değer Vergisi Mükelleflerinin Ödeme Kaydedici Cihazları Kullanmaları Mecburiyeti Hakkında Kanunla İlgili Genel Tebliğde belirlenen esaslara göre hurdaya ayırma işlemine tabi tutulması gerekmektedir.

18- YN ÖKC'den Düzenlenebilecek Belgeler Nelerdir?

Mükellefler YN ÖKC kullanmak suretiyle gerçekleştirdikleri:

- Nakit satışlarda, **YN ÖKC satış fişi**,
- Banka / kredi kartları ile yapılan satışlarda, banka slibini de ihtiva eden **bütünleşik YN ÖKC satış fişi**,
- Fatura ile belgelendirilen satışlarda, yemek fişi/yemek kartı karşılığı verilen mal satışı ve hizmet ifalarında, mal teslimi veya hizmet ifasından önce ön tahsilat (avans) mahiyetinde alınan tutarların belgelendirilmesinde, otopark giriş işlemlerinde, Fatura/e-Fatura/e-Arşiv Fatura tahsilatı işlemlerinde, "YN ÖKC Bilgi Fişleri Teknik Kılavuzu"nda belirtildiği şekilde **YN ÖKC Bilgi Fişi**,

düzenleyerek müşterilerine vereceklerdir.

Ayrıca, YN ÖKC'ler teknik ve fonksiyonel özellikleri itibariyle bilgisayar tabanlı, internet yoluyla güvenli iletişim kurabilen ve bünyesindeki mali bilgileri GİB'e elektronik ortamda iletebilen akıllı cihazlar olması, perakende mal ve hizmet satışlarına ait diğer yazılım sistemleri ile entegre çalışması gerekliliği ve aynı işlem için hem diğer sistemlerden hem de YN ÖKC'lerden belge düzenlemek zorunda kalınması nedeniyle, bu cihazlardan ÖKC fişi dışında kalan ve 213 sayılı Kanun kapsamına giren **fatura, gider pusulası, giriş ve yolcu taşıma biletleri, müstahsil makbuzu, serbest meslek makbuzu belgelerinin**,

a) Bu belgelerde yer alması gereken zorunlu bilgileri ihtiva etmesi,

b) Düzenlenen belgelerin bir örneklerinin ÖKC'nin ilgili elektronik hafıza birimlerinde belge türleri itibariyle ayırımı yapılabilecek şekilde muhafaza edilmesi ve

c) ÖKC mali raporlarında bu belgelere ilişkin mali bilgilerin de ayrıca gösterilmesi şartıyla,

1/7/2018 tarihinden itibaren

bilgisayar bağlantılı sistem mahiyetindeki eski nesil ÖKC'ler ve YN ÖKC'lerden de düzenlenebilme imkanı 483 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ile getirilmiştir.

Söz konusu yazılım geliştirmeleri yapılmamış ÖKC'lerden bu belgelerinin düzenlenmesi mümkün bulunmadığı için, ÖKC'lerden bu belgelerin düzenlenebilmesi için; ilgili ÖKC firmasından yazılım güncellemesinin talep edilmesi ve ayrıca ÖKC firmalarının ilgili ÖKC yazılımları üzerinde gerekli geliştirmeleri yapmış olmaları ve mükelleflerin kullanımına sunmuş olmaları gerekmektedir.

Bakanlığımızca gerçekleştirilen diğer düzenlemeler gereği, belgelerin elektronik belge olarak düzenlenmesi zorunluluğunun getirildiği durumlarda (e-Fatura, e-Arşiv Fatura, e-Bilet, e-İrsaliye, e-Serbest Meslek Makbuzu, e-Müstahsil Makbuzu vb.) ilgili belgelerin ilgili mevzuat ve teknik düzenlemelerinde belirtilen format, standart, yöntem ve teknik özelliklerde düzenlenmesine, GİB'e iletilme ve/veya raporlanmasına ve muhafaza edilmesine ayrıca devam edileceği tabii olup, bilgisayar bağlantılı sistem mahiyetindeki eski nesil ÖKC'ler ve YN ÖKC'ler bu belgelerin oluşturulması, muhatabına elektronik ortamda iletilmesi ve gerekmesi durumunda kağıt çıktılarının muhatabına verilmesinin sağlanmasında kullanılabilir. Bu durumda da söz konusu elektronik belgelere ilişkin mali bilgilerin, ÖKC mali raporlarında Bilgi Fişleri yoluyla ayrıca elektronik ortamda kaydedilmesinin sağlanması gerekmektedir.

19- ÖKC'lerin Harici Yazılım ve Donanım Sistemleri ile Bağlantılı ve Entegre Çalışması Zorunlu mudur?

Mükellefler, perakende mal veya hizmet satışlarının gerçekleştirilmesinde kullandıkları **satış uygulama yazılımları ile bunların üzerinde çalıştığı bilgisayar vb. donanımlarını** (*sipariş alma işlemlerinde kullanılan mobil el terminalleri ile sipariş bilgilerini gösteren ve mali geçerliği olmayan fiş veya belgeler üreten cihazlar dahil*) gerek eski nesil gerekse yeni nesil ödeme kaydedici cihazları ile bağlantılı, entegre ve uyumlu bir şekilde kullanmaları esastır.

Bu çerçevede;

- Perakende mal ve hizmet satışlarının gerçekleştirilmesinde yararlanılan satış uygulama yazılımları ile bunların üzerinde çalıştığı bilgisayar vb. donanımların (*sipariş alma işlemlerinde kullanılan mobil el terminalleri ile sipariş bilgilerini gösteren ve mali geçerliği olmayan fiş veya belgeler üreten cihazlar dahil*) **Yeni Nesil ÖKC'lerle** bağlantı ve iletişiminin "Gelir İdaresi Başkanlığı ÖKC-Harici Donanım ve Yazılım

Haberleşme Protokolü GMP-3" dokümanında belirtilen iletişim protokolüne göre gerçekleştirilmesi zorunludur.

- Perakende mal ve hizmet satışlarının gerçekleştirilmesinde yararlanılan satış uygulama yazılımları ile bunların üzerinde çalıştığı bilgisayar vb. donanımların (sipariş alma işlemlerinde kullanılan mobil el terminalleri ile sipariş bilgilerini gösteren ve mali geçerliği olmayan fiş veya belgeler üreten cihazlar dahil) **eski nesil ÖKC'lerle bağlantılarının yaptırılarak entegre ve bağlantılı bir şekilde** (söz konusu satış uygulama yazılımları veya harici donanımlar kullanılarak gerçekleştirilen her bir satış veya sipariş işleminin ÖKC'de mali değeri olan fişe dönüşmesini temin edecek şekilde) kullanılması zorunludur.
- Gerek eski nesil gerekse yeni nesil ÖKC kullanan mükelleflerin söz konusu harici yazılım ve donanımlarını ÖKC'lerle entegre ve bağlantılı yapıda kullanılmasını temin etmek için **ÖKC yetkili servislerine başvurup gerekli bağlantıları, en geç 1/4/2018 tarihine kadar yaptırmaları ve bu şekilde kullanmaları zorunludur.**
- ÖKC firmaları ve bunların yetkili servisleri de söz konusu yazılım veya donanımların ÖKC'lerle entegre ve bağlantılı bir şekilde çalışmasını temin edecek çalışmaları, ivedilikle (her halükarda mükelleflerce ÖKC firmasına veya yetkili servisine yapılan müracaat tarihinden itibaren en geç bir ay içinde) gerçekleştirmek zorundadırlar

Perakende mal ve hizmet satışlarının gerçekleştirilmesinde yararlanılan satış uygulama yazılımları ile bunların üzerinde çalıştığı bilgisayar vb. donanımların (sipariş alma işlemlerinde kullanılan mobil el terminalleri ile sipariş bilgilerini gösteren ve mali geçerliği olmayan fiş veya belgeler üreten cihazlar dahil) ÖKC kullanma mecburiyeti kapsamında bulunan mükellefler tarafından; 1/4/2018 tarihinden sonra; ÖKC'lerle bağlantısının gerçekleştirilmeden kullandığı tespit olunması halinde; bu fiili işleyen mükelleflere her bir tespit için ayrı ayrı olmak üzere 213 sayılı Kanunun mükerrer 355 inci maddesine göre özel usulsüzlük cezası uygulanacaktır.

20- Banka vb. Kuruluşlara ait EFT-POS cihazlarının YN ÖKC'lere Bağlantısında GMP-3 Protokolüne Uyulması Zorunlu mudur?

Basit/bilgisayar bağlantılı YN ÖKC'lere, banka vb. kuruluşlara ait EFT-POS cihazlarının, **doğrudan kablo ile bağlantı haricindeki bağlantılarında** (YN ÖKC'ye GMP-3 ile bağlantısı yapılan bilgisayar sistemlerine yapılan kablolu bağlantılarda);

- EFT-POS cihazlarının ÖKC'lerle entegre ve bağlantılı bir yapıda kullanılmasının (satış işleminin ÖKC'den başlatılıp, tahsil edilecek tutarın

EFT-POS cihazına ÖKC'den otomatik olarak gönderilmesi ve satış işleminin ÖKC'den sonlandırılması) ve ÖKC'den bütünleşik fiş üretilmesinin (müşteri slip bilgisinin fiş içeriğinde yer alacak şekilde) ÖKC üreticilerinin sorumluluğunda sağlanması şartıyla;

EFT-POS cihazı ile YN ÖKC arasındaki iletişimin "Gelir İdaresi Başkanlığı ÖKC-Harici Donanım ve Yazılım Haberleşme Protokolü GMP-3" dokümanına göre gerçekleştirilmesi zorunluluğu bulunmamaktadır.

Bu durumda banka vb. kuruluşlar ile ÖKC firmaları tarafından belirlenen serbest bir iletişim protokolünün de kullanılması mümkün bulunmaktadır.

Ancak, basit/bilgisayar bağlantılı YN ÖKC'lere yapılacak **doğrudan kablolu EFT-POS cihazı bağlantılarında**, GMP-3 dokümanına göre hareket edilmeye devam edilecektir.

ÖKC kullanma mecburiyeti bulunan mükelleflerin, banka vb. kuruluşlara ait EFT-POS cihazlarını 483 Sıra No.lu VUK Genel Tebliğinde belirtilen esaslara göre, ÖKC'lerle uyumlu, entegre veya bağlantılı bir yapıda kullanmadığının tespiti halinde, mükelleflere her bir tespit için ayrı ayrı olmak üzere 213 sayılı Kanunun mükerrer 355 inci maddesine göre özel usulsüzlük cezası uygulanacaktır.

21- Banka vb. Kuruluşlara ait EFT-POS cihazlarının Eski Nesil ÖKC'lere Bağlantısında GMP-3 Protokolüne Uyulması Zorunlu mudur?

Perakende mal satışları ve hizmet ifalarına ilişkin tahsilat işlemlerinde **bilgisayar bağlantılı sistem mahiyetindeki eski nesil ÖKC'lerle birlikte kullanılan banka vb. kuruluşlara ait harici EFT-POS cihazlarının** eski nesil ÖKC'lerle bağlantılı çalışması esastır. Ancak bu tip ÖKC'lere EFT-POS cihazlarının doğrudan veya dolaylı bağlantılarının **GMP-3 protokolüne göre gerçekleştirilmesi zorunluluğu yoktur**. Banka vb. kuruluşlar ile ÖKC firmaları tarafından belirlenen serbest bir iletişim protokolünün kullanılması mümkündür.

EFT-POS cihazlarının ve eski nesil ÖKC'lerin **uyumlu bir yapıda** (EFT-POS cihazından tahsil edilecek tutara ilişkin olarak ÖKC'den mali değeri olan fiş veya yemek kartı EFT-POS cihazlarından yapılan tahsilata ilişkin ise mali değeri bulunmayan bilgi fişi düzenlenecek şekilde) kullanılması esas ve zorunlu olup, bu çerçevede gerçekleştirilecek bağlantı ile **harici EFT-POS cihazlarından gerçekleştirilen her bir tahsilat işlemi için ÖKC'den mali değeri olan ÖKC fişinin veya yemek kartı POS cihazlarından yapılan tahsilata ilişkin ise mali değeri bulunmayan ÖKC bilgi fişinin düzenlenerek müşteriye verilmesi sağlanmalıdır**.

ÖKC kullanma mecburiyeti bulunan mükelleflerin, banka vb. kuruluşlara ait EFT-POS cihazlarını 483 Sıra No.lu VUK Genel Tebliğinde belirtilen esaslara

göre, ÖKC'lerle uyumlu, entegre veya bağlantılı bir yapıda kullanmadığının tespiti halinde, mükelleflere her bir tespit için ayrı ayrı olmak üzere 213 sayılı Kanunun mükerrer 355 inci maddesine göre özel usulsüzlük cezası uygulanacaktır.

22- Banka vb. Kuruluşlardan Temin Edilen Seyyar EFT-POS cihazlarının Kullanımına Devam Edilebilecek midir?

426 Sıra No.lu Vergi Usul Kanun Genel Tebliği uyarınca; 3100 sayılı Kanun ve ilgili mevzuatına göre ÖKC kullanmak zorunda olan mükelleflerden,

- a) Faaliyetlerinde seyyar EFT-POS cihazı kullananlar ile
- b) Yol kenarı otopark hizmeti veren mükellefler

seyyar EFT-POS cihazları yerine yeni nesil ödeme kaydedici cihazlardan EFT-POS özellikli cihazları 1/10/2013 tarihinden itibaren kullanmaya başlamak mecburiyetindedirler.

Bu nedenle, faaliyetlerinde seyyar banka POS'u kullananlar (*Örneğin: müşterinin masasında veya mükellefin işyeri dışında müşterinin ayağına gidilerek seyyar EFT-POS cihazı kullanılmak suretiyle tahsilat yapan lokanta, restoran vb. işletmeler*) ile yol kenarı otopark işletmelerinin 1/10/2013 tarihinden itibaren, banka vb. kuruluşlara ait seyyar EFT-POS cihazlarını kullanmaya son vermesi ve bu cihazlar yerine EFT-POS özellikli Yeni Nesil ÖKC kullanmaya başlamış olması gerekmektedir.

Ayrıca 483 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinin 10'uncu maddesi uyarınca; YN ÖKC kullanma mecburiyeti kapsamına giren ve faaliyetlerinde seyyar EFT-POS cihazı yerine EFT-POS özellikli YN ÖKC kullanma mecburiyeti bulunan mükelleflerin, mevcut seyyar EFT-POS cihazlarını EFT-POS özellikli YN ÖKC'ler ile değiştirmeleri zorunlu olup, banka vb. kuruluşlar tarafından da anılan mükelleflere seyyar EFT-POS cihazlarının verilmemesi gerekmektedir.

483 Sıra No.lu VUK Genel Tebliği uyarınca; YN ÖKC kullanma mecburiyeti kapsamına giren ve faaliyetlerinde seyyar EFT-POS cihazı yerine EFT-POS özellikli YN ÖKC kullanma mecburiyeti bulunan mükelleflerin, EFT-POS özellikli YN ÖKC kullanması gerektiği halde bu işlemlerinde seyyar EFT-POS cihazı kullandığının tespiti halinde, mükelleflere her bir tespit için ayrı ayrı olmak üzere 213 sayılı Kanunun mükerrer 355 inci maddesine göre özel usulsüzlük cezası uygulanacaktır.

23- Eski Nesil ÖKC'lerin Üretim, Mühürleme ve Satış İşlemleri Devam Edecek midir?

483 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinin 11'inci maddesi uyarınca, Tebliğin Resmi Gazete'de yayımlandığı 30 Eylül 2017 tarihinden itibaren, akaryakıt pompalarına bağlanan ÖKC'ler hariç olmak üzere, diğer eski nesil ÖKC'lere ilişkin

olarak ÖKC firmaları tarafından üretim, mühürleme ve satış işlemleri gerçekleştirilmeyecektir.

24- Mecburiyeti Bulunduğu Halde YN ÖKC Kullanmaya Başlamayanlara Uygulanacak Cezai Müeyyide Nedir?

483 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinin 6 ncı maddesi ile belirlenen yeni nesil ÖKC kullanımından muaf olma şartlarını sağlamayan veya Maliye Bakanlığınca yayımlanan Genel Tebliğler ile ÖKC kullanımından muaf tutulmayan faaliyet alanlarında perakende mal ve hizmet satışında bulunan birinci ve ikinci sınıf tüccarların ve 213 sayılı Vergi Usul Kanunu'na göre fatura vermek zorunda olmadıkları mal satışları veya hizmet ifalarının belgelendirilmesinde; 426 Sıra No.lu VUK Genel Tebliğinde belirtilen usul ve esaslara göre yeniden belirlenen yeni nesil ödeme kaydedici cihazları kullanmaya başlamak zorundadırlar.

426 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği uyarınca, **mali hafızası dolan veya mali hafıza değişimi ortaya çıkan eski nesil cihazlar**, 30 gün (kalkınmada öncelikli yörelerde 60 gün) içinde yeni nesil ödeme kaydedici cihazlarla değiştirilmesi gerekmektedir.

Bu çerçevede; mali hafızası dolduğu veya mali hafıza değişimini gerektiren bir halin ortaya çıktığı tarihten itibaren 30 veya 60 gün içinde eski nesil ÖKC'leri yerine yeni nesil ÖKC'leri kullanmaya başlamayan mükelleflere, mezkûr Tebliğin "**8. Cezai Müeyyide**" başlıklı bölümünde yer verilen "*Bu Tebliğde belirlenen usul ve esaslara aykırı hareket eden mükellefler ve yeni nesil ödeme kaydedici cihaz üreticileri veya ithalatçıları hakkında Vergi Usul Kanununun mükerrer 355 inci maddesinde yer alan hükümler uygulanır.*" açıklaması uyarınca 213 sayılı Kanunun mükerrer 355 inci maddesinde öngörülen **ÖZEL USULSÜZLÜK CEZASI** uygulanması söz konusu olacaktır.

25- Mevcut Eski Nesil ÖKC'lerini Mali Hafızaları Doluncaya Kadar Kullanma İmkânı Bulunan Mükelleflerin ÖKC Mali Raporlarının GİB'e Usulüne Göre Bildirmemeleri veya Muhafaza ve İbraz Etmemeleri Halinde Uygulanacak Cezai Müeyyide Nedir?

488 ve 489 Sıra No.lu VUK Genel Tebliğleri ile mevcut eski nesil ÖKC'lerini mali hafızaları doluncaya veya mali hafıza değişimini gerektiren bir durum oluşuncaya kullanma imkanı getirilen mükellefler 1/7/2018 tarihinden itibaren, perakende mal satışları ile hizmet ifalarına ilişkin olarak ÖKC'lerden gerçekleştirilen satışlara ilişkin **ÖKC günlük kapanış (Z) raporlarında yer alan mali bilgilerini;**

a) ÖKC TSM Merkezleri üzerinden,

b)Başkanlıktan e-Arşiv hizmetleri konusunda izin alan özel entegratörlerin bilgi işlem sistemleri aracılığıyla e-Arşiv uygulaması

üzerinden bu Tebliğin 5 inci maddesinde belirtilen “Perakende Mal Satışları ile Hizmet İfalarına İlişkin Mali Rapor Bildirim Kılavuzu”ndaki esaslara göre,

c) Başkanlık tarafından internet vergi dairesi üzerinden oluşturulan elektronik bildirim portalleri üzerinden,

olmak üzere üç yöntemden birini seçerek GİB’e elektronik ortamda bildirilmesi gerekmektedir.

Yöntem tercihi ve bildirimle ilişkin usul ve esaslar www.efatura.gov.tr internet adresinde Başkanlık tarafından ayrıca duyurulacaktır.

Perakende mal satışları ile hizmet ifalarına ilişkin olarak düzenlenen ÖKC fişlerine ait elektronik ortamda hazırlanıp GİB’e iletilecek mali rapor içeriğinde, düzenlenen e-Fatura ve e-Arşiv Faturalara ait mali bilgilere (söz konusu fatura bilgilerinin bu uygulamaların işleyişi gereği GİB bilgi sistemlerinde yer alması nedeniyle) yer verilmeyecektir.

Belirtilen mükelleflerin elektronik ortamda hazırlayıp GİB’e iletilecekleri mali rapor içeriğinde; kullanmakta oldukları eski nesil ÖKC’lerden ve YN ÖKC’lerden düzenlenen günlük kapanış (Z) raporlarına ait mali bilgilere yer vermeleri gerekmektedir.

Perakende mal satışları ve hizmet ifalarına ilişkin olarak ÖKC’lerden düzenlenen ÖKC günlük kapanış (Z) raporlarına ait elektronik ortamda hazırlanıp belirtilen yöntemlerden biri ile GİB’e iletirme zorunluluğu getirilen mükellefler, mali raporların içeriğinde yer verdikleri mali bilgilerin doğruluğundan sorumludurlar.

İstenilen mali bilgileri Başkanlıkça belirlenen format, standart ve iletim yöntemine uygun olarak ve belirlenen süreler içinde elektronik ortamda GİB bilgi sistemlerine iletilmediğinin veya yapılacak denetimler neticesinde söz konusu rapor ile bildirilmiş olan mali bilgilerin eksik veya yanlış bildirildiğinin tespiti hallerinde mükelleflere, her bir tespite ilişkin olarak 213 sayılı Kanunun mükerrer 355 inci maddesinde yazılı özel usulsüzlük cezası tatbik edilecektir.

Perakende mal satışları ve hizmet ifalarına ilişkin olarak ÖKC’lerden düzenlenen ÖKC günlük kapanış (Z) raporlarına ait elektronik ortamda hazırlanıp GİB’e iletilecek “Perakende Mal Satışları ile Hizmet İfalarına İlişkin Mali Rapor”larını 213 sayılı Kanunun defter, kayıt ve belgeler için öngördüğü muhafaza süreleri içerisinde değişmezliği ve bütünlüğü korunacak şekilde elektronik ortamda saklanması ve istenildiğinde elektronik araçlar ve ortamlar vasıtası ile ibraz edilmesi gerekmektedir. Belirtilen muhafaza ve ibraz yükümlülüğünü yerine getirmediği tespit edilen mükelleflere; her bir tespite ilişkin olarak 213 sayılı Kanunun mükerrer 355 inci maddesinde yazılı özel usulsüzlük cezası tatbik edileceği gibi ayrıca işlenen fiile uygun olarak 213 sayılı Kanunda öngörülen diğer cezai müeyyideler uygulanabilecektir.

26- 483 Sıra No.lu VUK Genel Tebliği İle YN ÖKC Kullanımından Tüm Satışlarına e-Fatura ve/veya e-Arşiv Fatura Vermesi Koşuluyla Muaf Olanların Tebliğde Belirtilen Şartlara Uymadıklarının Tespiti Halinde Uygulanacak Cezai Müeyyide Nedir?

483 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinin 6 ncı maddesinin birinci fıkrası uyarınca, e-Fatura, e-Arşiv Fatura ve e-Defter uygulamalarına geçerek perakende mal satışları ve hizmet ifaları dahil tüm satışlarında e-Fatura ve/veya e-Arşiv Faturası düzenlemeyi tercih ettiğini bağlı olduğu vergi dairesine yazılı olarak bildiren ve bu kapsamda YN ÖKC kullanımından muaf olan mükelleflerin,

➤ Tebliğin 6 ncı maddesinde belirtilen şartları taşımadığının,

➤ Tüm satış işlemlerinde e-Fatura ve/veya e-Arşiv Fatura düzenlemediğinin veya

➤ e-Arşiv faturalarının bir örneğinin mezkur fıkra hükümlerine göre gizliliği, bütünlüğü ve değişmezliği garanti edilerek GİB'in erişimine ve sorgulamasına açık olacak şekilde GİB'den e-Fatura saklama hizmeti verme izni bulunan kurumlarda muhafaza edilmediğinin

tespiti halinde,

her bir tespit için 213 sayılı Kanunun mükerrer 355 inci maddesinde yazılı özel usulsüzlük cezası tatbik edileceği gibi ayrıca GİB tarafından kendilerine verilen uygulamadan yararlanma izni iptal edilebilecektir.

İzni iptal edilen mükellefler, izin iptalinin kendilerine tebliği tarihinden itibaren 30 (kalkınmada öncelikli yörelerde 60) gün içinde perakende mal satışları ve hizmet ifalarında YN ÖKC'leri kullanmaya başlamak mecburiyetindedirler.

27- YN ÖKC uygulamasında ÖKC TSM Merkezlerinin Görevi Nedir?

Bilindiği üzere YN ÖKC'ler, teknolojik gelişmeler çerçevesinde teknik özellikleri yeniden belirlenen, bilgisayar tabanlı, internet yoluyla iletişim kurabilen, GİB'e güvenli şekilde veri aktarabilen ve ÖKC fişi düzenleme dışında katma değerli diğer yazılım ve sektörel uygulamaları da bünyesinde çalıştırabilen, yetkisiz dış müdahaleleri algılayan ve GİB'e bildirebilen bilgisayar tabanlı akıllı cihazlardır.

Ayrıca YN ÖKC'lerin; bünyesinde banka POS'u barındıran "EFT-POS Özellikli YN ÖKC'ler" ve bünyesinde banka POS'u barındırmayıp haricen POS cihazı bağlanabilen "Basit/Bilgisayar Bağlantılı YN ÖKC'ler" olmak üzere iki türü bulunmaktadır.

YN ÖKC'lere ilişkin, kurulum, yönetim, izleme, banka vb. kuruluşlara ait yazılım ve parametreleri yükleme ve güncelleme ile GİB ve banka vb. kuruluşlarla güvenli iletişimi sağlamasına yönelik fonksiyon görmesi amacıyla, uygulamaya ilişkin

mevzuat ve teknik düzenlemelerde, bilgi sistemleri güvenlik standartlarına haiz YN ÖKC TSM Merkezleri öngörülmüştür.

YN ÖKC TSM Merkezleri, ÖKC üreticilerinin bizzat kurduğu veya bir dış hizmet sağlayıcıdan yararlandığı bilgi sistemi güvenlik standartlarına haiz bilgi işlem merkezleri mahiyetindedir. ÖKC firmaları bu TSM Merkezleri aracılığı ile bir taraftan Gelir İdaresi Başkanlığının ÖKC uygulamasına ilişkin görev ve sorumluluklarını yerine getirirken diğer taraftan cihazını kullanan mükelleflerin ÖKC'ler üzerinden katma değerli diğer hizmetlerden yararlanmasını sağlamaktadır.

28- ÖKC Kullanan Mükellefler ÖKC TSM Merkezlerine Cihaz Bedeli Dışında Ayrıca Bir Ücret Ödemek Zorunda mıdır?

YN ÖKC kullanmaya başlayan mükelleflerin, cihazlarını satın aldıktan sonra ÖKC'nin garanti kapsamı dışında kalan bakım, tamir ve onarım bedelleri dışındaki, **temel ÖKC fonksiyonlarını kullanmaları** nedeniyle gerek ÖKC firmalarına gerekse ÖKC TSM Merkezlerine herhangi bir ücret ödeme yükümlülüğü bulunmamaktadır.

Ancak mükelleflerin YN ÖKC'lere, banka vb. kuruluşlara ait uygulama yazılımlarının yükletilmesini talep etmesi, banka vb. kuruluşlara ait harici EFT-POS cihazlarının veya perakende mal ve hizmet satışlarında yararlanılan harici donanım veya yazılımların ÖKC'ye bağlantılarının yaptırılmasını talep etmesi ya da ÖKC TSM Merkezleri aracılığı ile sunulan katma değerli diğer hizmetlerden yararlanmak istemesi halinde, banka vb. kuruluşlar ile yapılan üye işyeri anlaşmaları ve ÖKC firmalarıyla mükellefler arasında yapılan hizmet sözleşmelerle belirlen ücretlerin ödenmesi gerektiği ticari kurallar gereği tabiidir.

Bu çerçevede mükellefler; **YN ÖKC satın alma işlemleri sırasında satış bayilerinden cihazın kullanım şartları ve cihazın kullanımı nedeniyle katlanmak durumunda olacakları maliyetler hakkında kendilerinin bilgilendirilmesini talep etmelidirler.**

29- YN ÖKC uygulamasında Banka vb. Kuruluşlara ait Ödeme Onayı Alma (PROVİZYON) İşlemleri ÖKC TSM Merkezleri Üzerinden Gerçekleştirilmek Zorunda mıdır?

Gerek EFT-POS özellikli gerekse basit/bilgisayar bağlantılı YN ÖKC kullanan mükelleflerin, **güvenlik, işlem kesintisi, maliyet vb. nedenlerle ödeme onayı (provizyon) alma işlemlerinin**, YN ÖKC TSM Merkezleri üzerinden olmaksızın doğrudan banka vb. kuruluşlara ait bilgi sistemleri ile iletişim sağlanarak gerçekleştirilmesini **ÖKC firmalarından yazılı olarak talep etmeleri halinde**, banka vb. kuruluşlara (ödeme kuruluşları, elektronik para kuruluşları, yemek kartı kuruluşları, belediye yardım kuruluşları vb. diğer kuruluşlar dahil) ait ödeme onayı (provizyon) alma işlemleri; YN ÖKC TSM Merkezleri aracı kılınmaksızın doğrudan banka vb. kuruluşlara ait bilgi sistemleri ile iletişim sağlanarak gerçekleştirilecektir.

Bu çerçevede, banka vb. kuruluşlara ait ödeme onayı alma (provizyon) işlemlerini YN ÖKC TSM Merkezleri üzerinden olmaksızın, doğrudan banka vb. kuruluşlara ait bilgi sistemleri ile haberleşerek gerçekleştirilmesini isteyen mükellefler ÖKC firmasına yazılı talepte bulunması gerekmektedir.

İlgili ÖKC firmaları da (bunlara ait YN ÖKC TSM Merkezleri dahil), harici EFT-POS cihazlarını banka vb. kuruluşlara sunan firmalar ve banka vb. kuruluşlar, ödeme onayı alma işlemlerinin YN ÖKC TSM Merkezleri aracı kılınmaksızın doğrudan banka vb. kuruluşlara ait bilgi sistemleri ile iletişim sağlanarak da gerçekleştirilecek şekilde YN ÖKC uygulamasına dair gerekli yazılım, donanım veya sistem güncellemelerini en geç 1/7/2018 tarihine kadar tamamlamaları zorunludur.

YN ÖKC TSM Merkezleri, ödeme onayı (provizyon) alma işlemleri dışında kalan YN ÖKC'lere ilişkin kurulum, yönetim, izleme, teknik kılavuz ve dokümanlarda belirtilen kurallara göre YN ÖKC'lerden gerçekleştirilen satış bilgilerini GİB'e güvenli şekilde iletme, YN ÖKC'lere ilişkin kayıt, aktivasyon, devir, hurdaya ayırma vb. diğer fonksiyon ve görevlerini öteden beri olduğu gibi yerine getirmeye devam edeceklerdir.

30- YN ÖKC'ler Ne Kadar Süre İle Kullanılabilir?

Mükelleflerce kullanılmaya başlanan YN ÖKC'ler **mali hafızaları doluncaya veya mali hafıza değişimini gerektiren bir durum oluşuncaya kadar** kullanılabilir olup, mali hafızasının dolması veya mali hafıza değişimini gerektiren bir durumun oluşması halinde; söz konusu cihazların mali hafıza değişimine tabi tutulması mümkün bulunmayıp, mevzuatın öngördüğü usul ve esaslarla hurdaya ayırma işlemine tabi tutulması gerekmektedir.

31- YN ÖKC'lerin Devri Mümkün müdür? Devir İşlemlerinin Gerçekleştirilmesinde İzlenecek Özel Bir Usul Belirlenmiş midir?

Kullanılmış (aktivasyonu yapılmış) YN ÖKC'ler, YN ÖKC kullanma yükümlülüğü olan bir başka mükellefe satılabilir veya devredilebilir.

Kullanılmış YN ÖKC'lerin satış veya devir işlemleri **ÖKC firmalarının yetkili servisleri aracılığıyla** gerçekleştirilir.

Kullandıkları YN ÖKC'leri satmak veya devretmek isteyen mükellefler alıcı ile birlikte yetkili servislere yazılı olarak başvuruda bulunurlar. Yetkili servisler tarafından, satış/devir işlemi gerçekleştirilmeden önce GİB'in internet sitesinden alıcının VKN'si girilerek, faal mükellef ve YN ÖKC kullanma yükümlüsü olup olmadığı sorgulanır. Bu sorgulama sonucu faal mükellef ve YN ÖKC kullanma yükümlüsü olduğu anlaşılanlara cihaz satışı/devri gerçekleştirilir.

Sorgulamayı takiben yetkili servisler tarafından, YN ÖKC'de satış/devir anına kadar cihaza kayıt edilmiş olan ve satıcıya ait bulunan mali verileri ihtiva eden son "Z" raporunun alınıp GİB BS'ye iletilmesi sağlanır.

Satıcı tarafından düzenlenecek faturaya istinaden cihaz, ilgili bölümlerinin yetkili servisçe doldurulacağı ruhsatname ve kullanma kılavuzu ile birlikte alıcıya teslim edilir.

Yetkili servis, ÖKC TSM Merkezinin ilgili ekranına, satışa/devre konu YN ÖKC ile satıcı ve alıcı bilgilerini girmek suretiyle cihazın satış/devir işlemini gerçekleştirir ve satıcı aktivasyon kaydını kapatarak cihazı alıcı adına aktive eder.

Yetkili servisler, kullanılmış cihazların satış/devir işlemleri sırasında, YN ÖKC'nin mali hafızasını, hiçbir şekilde değiştirme veya çıkarma gibi bir işleme tabi tutamazlar.

Yetkili servislerce yukarıda açıklandığı şekilde gerçekleştirilen kullanılmış YN ÖKC satış/devir ve aktivasyon kayıtları, ÖKC TSM Merkezleri tarafından gün sonunda saat 24'e kadar bir defada toplu olarak elektronik ortamda GİB BS'ye iletilir.

32- YN ÖKC'lerin Hurdaya Ayırma İşlemleri Hangi Usulde Gerçekleştirilecektir? Eski Nesil ÖKC'lerin Hurdaya Ayrılması İşlemlerinde Hangi Usul İzlenecektir?

Mükellefler işi bırakma, ÖKC kullanım mecburiyeti dışında kalma, yeni bir YN ÖKC alma ve benzeri nedenlerle sahibi oldukları cihazlarını hurdaya ayırmaları halinde (hurdaya ayırmak istemeyen mükellefler söz konusu yeni nesil ÖKC'lerini yetkili servisleri marifetiyle "Kapalı" statüsüne getirmelidirler.), YN ÖKC'lerin hurdaya ayrılma işlemleri cihazın üreticisi olan ÖKC firmasına ait yetkili servisler tarafından yapılır.

Hurdaya ayırma işlemleri sırasında; yetkili servisler tarafından cihazın hurdaya ayrılacağı zamana kadar YN ÖKC'de kayıtlı olan mükellef mali bilgilerini ihtiva eden son "Z" raporunun alınıp elektronik ortamda GİB BS'ye iletilmesi sağlanır. Bunu takiben ÖKC TSM Merkezinde tutulan "YN ÖKC Aktivasyon Listesi" ne hurda şerhi düşülerek cihaz hurdaya ayrılır.

Hurdaya ayrılan cihazın ruhsatnamesi iptal edilir. Söz konusu cihaz tamir edilerek bir başkasına satılamaz veya bir daha kullanıma açılmaz.

YN ÖKC kullanma mecburiyetinin başladığı tarihten itibaren 3100 Sayılı Katma Değer Vergisi Mükelleflerinin Ödeme Kaydedici Cihazları Kullanmaları Mecburiyeti Hakkında Kanuna tabi eski ÖKC'ler kullanılamaz ve 90 gün içerisinde hurdaya ayrılır. Hurdaya ayırma işlemleri 15/5/2004 tarihli ve 25463 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 60 Seri No.lu ÖKC Genel Tebliğinin dördüncü bölümünde yapılan açıklamalara göre gerçekleştirilir. Ancak, hurdaya ayrılma işlemleri sırasında düzenlenen servis tutanağı, mali hafıza raporu ve ÖKC levhası, ilgili vergi dairesine

mükellef tarafından elden verilebileceği gibi, mükellef veya servis tarafından posta ile de gönderilebilecektir.

33- YN ÖKC'lerin Servislik Hizmetleri ve Cihazların Arızalanması Halinde İzlenecek Yol Nedir?

YN ÖKC'lerin bakım, onarım, aktivasyon ve benzeri servis hizmetleri, ÖKC firmaları tarafından belirlenen ve Bakanlığımıza bildirilen yetkili servisler tarafından yerine getirilmesi gerekmektedir.

YN ÖKC'lerin bakım onarım süreleri azami 48 saattir.

Cihazların arızalı olduğu dönemlerde yapılan satışlar, Vergi Usul Kanununda yer alan diğer belgeler (fatura, perakende satış fişi ve benzeri) ile belgelendirilebileceği gibi işletmelerde bulundurulacak diğer YN ÖKC'ler de kullanılabilir.

ÖKC firmaları, yetkili servis hizmeti verecek olan gerçek veya tüzel kişilerin mükellefiyet bilgileri ile bu amaçla istihdam edilen elemanların kimlik ve yetkilendirildikleri il bilgilerini ÖKC TSM Merkezinin ilgili ekranında yer alan (GİB'in internet sitesinde belirtilen) "YN ÖKC Yetkili Servis Listesi" ne bilgi girişi yaparak GİB BS'ye bildirirler.

GİB BS'ye bildirilen yetkili servis elemanlarına ÖKC firmaları tarafından bir tanıtıcı yetki belgesi verilir. ÖKC firmaları, YN ÖKC'lerin servis hizmetleri kapsamında gerçekleştirilmesi gereken işlemlerin öngörülen usul ve esaslara uygun olarak yerine getirilmesinden yetkili servisleri ile birlikte müteselsilen sorumludurlar.

34- Yemek Kartı Firmaları Tarafından Verilen Harici POS Cihazlarının Kullanılmaya Devam Edilmesi Mümkün müdür?

Yemek kartı firmalarına ait POS cihazlarının perakende mal ve hizmet satışlarının tahsilat işlemlerinde kullanılması nedeniyle, **YN ÖKC'lerle bağlantılı ve entegre bir yapıda kullanılmasının esas olduğu** " Gelir İdaresi Başkanlığı ÖKC-Harici Donanım ve Yazılım Haberleşme Protokolü GMP-3" dokümanında belirtilmiştir (Bkz. GMP-3 dokümanı, 2.3/2. Bölüm)

http://www.gib.gov.tr/sites/default/files/fileadmin/duyurular/YN_OKC_GMP3.pdf

Söz konusu dokümana göre; yemek kartı/çeki firmalarının uygulama yazılımlarının EFT-POS özellikli ÖKC'ler üzerine yüklenmesi esas olmakla birlikte, yemek kartı /çeki firmalarının uygulamaya özel geliştirdikleri POS cihazlarını, GMP-3 protokolünde belirtilen esas ve usuller çerçevesinde Basit/Bilgisayar bağlantılı ÖKC'ler ile ÖKC üreticilerinin yetki ve sorumluluğunda eşleştirilerek kullanmaları da mümkün bulunmaktadır.

Yemek kartı firmalarının uygulamalarına ilişkin yazılımların EFT-POS özellikli YN ÖKC'ler üzerine yüklenmesi veya yemek kartı POS cihazlarının bu protokole göre

Basit/Bilgisayar Bağlantılı YN ÖKC'lerle eşleştirilmesinin sağlanması işlemleri) 1/4/2018 tarihine kadar sağlamaları gerekmektedir.

Bu çerçevede, yemek kartı firmaları ile üye işyeri anlaşması yapan mükellefler de, belirtilen tarihten itibaren yemek kartı POS larına ilişkin uygulama yazılımlarını ya EFT-POS özellikli YN ÖKC'ler üzerine kurdurmak suretiyle ya da harici yemek kartı POS cihazlarını Basit/Bilgisayar Bağlantılı YN ÖKC'leri ile bu prototolde belirtilen eşleştirme kurallarına göre bağlantılı bir şekilde kullanmaları gerekmektedir.

Ayrıca; GMP-3 dokümanının "**6.3. Yemek Kartı Firmalarına Ait POS Cihazlarının YN ÖKC İle Bağlantılı ve Entegre Zorunluluğu Olmadan Haricen Kullanılabilmesinin Koşulları:**" başlıklı bölümünde aşağıda belirtilen şartları sağlayan yemek kartı firmalarının POS cihazlarının, YN ÖKC'lerle GMP-3 dokümanında belirtilen esaslara göre bağlantılı ve eşleştirilerek kullanma mecburiyeti olmadan da haricen kullanılma imkanı bulunmaktadır.

Belirtilen şartları sağlayan Yemek Kartı firmalarının POS cihazları, GMP-3 dokümanında belirtilen kurallara tabi tutulmadan yeni nesil ÖKC uygulaması öncesinde kullanıldığı gibi 382 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinde belirtilen esaslara göre kullanımına devam edilmesi mümkün bulunmaktadır.

Yemek Kartı/ Firmalarının Sağlamaları Gereken Şartlar:

Yemek Kartı firmalarına ait harici POS cihazlarının YN ÖKC'lerle bağlantılı ve entegre bir şekilde çalışma zorunluluğunun bulunmaması için Yemek Kartı Firmaları tarafından aşağıda belirtilen koşulların yerine getirilmesi ve bu hususların Başkanlığa yazılı olarak yemek kartı firması tarafından bildirilmesi gerekmektedir.

1- Yemek Kartı POS cihazlarından münhasıran yemek kartı ile ilgili işlemlerin gerçekleştirilmesi, başkaca tahsilat işlemlerinin gerçekleştirilmesinin mümkün kılınmaması ve gerçekleştirilen her tahsilat işleminin yemek kartı firmasının bilgi işlem sistemlerinde güvenli bir şekilde kayıt ve izlenmesini sağlayacak ISO 20000: Bilgi Teknolojileri Hizmet Yönetim Sistemi Standardı ve ISO 27001: Bilgi Güvenliği Yönetim Sistemi sertifikalarına haiz bilgi sistemi alt yapısının 1/7/2018 tarihine kadar tesis edileceğinin veya bu niteliklere haiz bir dış hizmet sağlayıcıya ait bilgi sistemi altyapısından yararlanılacağına GİB'e yazılı olarak taahhüt edilmesi,

2- Yemek kartı firmalarının bilgi sistem altyapılarının ISO 20000 ve ISO 27001 standartlarına uygunluğunun her iki yılda bir ilgili mercilerce denetlenmesi ve denetim sonuçlarının GİB'e izleyen yılın 6. ayın sonuna kadar bildirileceğinin yazılı olarak taahhüt edilmesi,

3- Yemek kartı firmaları, kendileri tarafından kullanılacak harici POS cihazlarının PCI ve EMV regülasyonlara uygun POS cihazları olacağına ve bu POS cihazlarından gerçekleştirilecek her bir tahsilat işlemine ilişkin bilgileri (Yemek kartı POS cihazlarını kullanan mükellef ve günlük tahsilat işlemleri bazında) ile bu tahsilatlar için POS cihazından gerçekleştirilen işlemler karşılığında kendilerine kullanıcı mükellefler (üye işyerleri) tarafından düzenlenen fatura bilgilerini, GMP-3

dokümanı ekinde (Ek-2) de yer verilen format, içerik, standart ve sürelerde elektronik ortamda GİB'in belirleyeceği elektronik uygulamalar üzerinden GİB bilgi sistemlerine bildirebilecek elektronik alt yapıyı en geç 1/7/2018 tarihine kadar tesis edileceğinin GİB'e yazılı olarak taahhüt edilmesi, gerekmektedir.

Belirtilen imkandan yararlanmak üzere başvuru yapan yemek kartı firmaları, 1/7/2018 tarihinden itibaren üye işyeri, pos cihazı ve günlük işlemler bazında olmak üzere aylık dönemler itibariyle hazırlanarak, en geç izleyen ayın 15 inci günü akşamına kadar Başkanlığımız BTRANS sistemi üzerinden GİB'e elektronik ortamda bildireceklerdir.

Söz konusu veri gönderimi sırasında dikkat edilecek hususlar ve uyulması gereken diğer kurallar yine nesil ÖKC uygulamasını ilişkin Başkanlığımız internet sitesi ile BTRANS sistemi üzerinden ayrıca duyurulacaktır.

Başkanlığımıza yukarıdaki şartları sağlayarak yazılı olarak başvuran yemek kartı firmalarının bilgileri Başkanlığımız yeni nesil ÖKC uygulamasına ilişkin internet sitesinden duyurulmaktadır.

<https://ynokc.gib.gov.tr/UploadedFiles/Files/yemekkartiposfirmalari.pdf>

Duyurulan yemek kartı firmalarının POS cihazları, yeni nesil ÖKC'lerle bağlantılı ve entegre olma zorunluluğu olmadan öteden beri olduğu gibi kullanımına devam edilebilecektir.

Yemek kartı firmalarına ait harici POS cihazlarını kullanan mükellefler, söz konusu POS cihazları ile gerçekleştirdikleri tahsilat işlemleri için 382 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinde belirtilen esaslar çerçevesinde, yemek kartı firmasına fatura düzenlemek suretiyle belgelendirmesi ve kendisinde kalan yemek kartı tahsilatı bilgi fişi nüshasını (yemek kartı POS cihazından 2 nüsha olarak düzenlenen slip belgesinin mükellefte kalan nüshasını) düzenlenen faturaları ile birlikte muhafaza etmesi gerekmektedir.

35- Tüm Satışlarına Fatura Veren İşletmelerin YN ÖKC Kullanım Mecburiyeti Var mıdır?

Bilindiği üzere, 3100 Sayılı Kanun kapsamına girmeyen; birinci ve ikinci sınıf tüccarlar dışındaki mükellefler ile Bakanlıkça mecburiyet dışı bırakılanların YN ÖKC kullanma mecburiyetleri bulunmamaktadır.

Bu çerçevede;

- Basit Usulde Vergilendirilen Ticari Kazanç Sahipleri,
- Serbest Meslek Erbabı,
- Zirai Kazanç Sahipleri,
- Menkul ve Gayrimenkul Sermaye İradı Sahipleri,
- Diğer Kazanç ve İrat Sahipleri,
- Ücret geliri elde edenler,

- Perakende mal ve hizmet satışı bulunmayan birinci ve ikinci sınıf tüccarlar, (Örneğin: toptancılar)
- Maliye Bakanlığınca yayımlanan Genel Tebliğler uyarınca ÖKC kullanım zorunluluğu dışında bırakılan mükellefler (***Bkz. Ek-1: ÖKC Kullanım Mecburiyeti Bulunmayanlar Tablosu***)
- 30.09.2017 tarih ve 30196 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 483 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinin 6 ncı maddesinde belirtildiği üzere; belli işletme büyüklüklerini sağlayan mükelleflerimizden, e-Fatura, e-Arşiv Fatura ve e-Defter uygulamalarına dahil olan ve tüm satışlarına e-Fatura ve/veya e-Arşiv Fatura vermeyi tercih eden mükelleflerimiz Tebliğin ilgili bölümünde belirlenen diğer teknik koşulları sağlamaları kaydıyla,

ÖKC kullanımından **muaf** tutulmuşlardır (Ayrıca Bkz. 15. soru).

Belirtilen bu mükellef grupları dışında kalan mükelleflerin, perakende mal ve hizmet satışlarının bulunması durumunda, tüm satışlarına matbu fatura (e-Fatura ve e-Arşiv fatura dışında kalan matbaa baskılı fatura) verilmesi, perakende mal ve hizmet satışlarının YN ÖKC ile entegre ve bağlantılı gerçekleştirilmesi mecburiyetini ortadan kaldırmamakta olup perakende mal ve hizmet satışlarında YN ÖKC kullanmaları gerektiği tabiidir.

Bu nedenle, tüm satışlarına matbu fatura veren mükelleflerimizin, perakende mal ve hizmet satışlarını gerçekleştirirken kullandığı fatura düzenleme sistemlerini YN ÖKC ile GMP-3 dokümanında belirtilen kurallar çerçevesinde eşleştirerek kullanması ve **YN ÖKC’den “Fatura Bilgi Fişi”nin düzenlenmesi ve müşteriye verilmesi** (banka vb. kuruluşlara ait kartlar dışında gerçekleştirilen nakit satışlarda faturanın satış anında müşteriye verilmesi durumunda, YN ÖKC’den düzenlenen bilgi fişinin sadece elektronik ortamda yazarkasada kayıt altına alınması yeterli olup, ayrıca müşteriye verilmesi zorunlu değildir.) gerekmektedir.

36- Maliye Bakanlığınca Onaylanan Yeni Nesil Ödeme Kaydedici Cihazlar Hangileridir?

Bakanlığımızca onaylanan Yeni Nesil Ödeme Kaydedici cihazların marka ve modellerine ve bu cihazların teknik özellikleri ile kullanım kılavuzlarına Başkanlığımızın yeni nesil ödeme kaydedici cihaz uygulamasına ilişkin internet sitesinden ulaşabilirsiniz.

<https://ynokc.gib.gov.tr/Home/OnayAlanFirmalar/1003>

37- Satın Alacağımız ÖKC'nin Yeni Nesil Ödeme Kaydedici Cihaz Olduğundan Nasıl Emin Olabiliriz?

Satın alınan YN ÖKC'lere ilişkin olarak ÖKC firmaları tarafından cihazın kurulumunun gerçekleştirilmesini müteakip CİHAZ RUHSATNAMESİ mükellefe muhafaza edilmek üzere verilmektedir.

Söz konusu ruhsatnamede cihazın marka, model ve cihaz sicil numarası yer almaktadır.

Söz konusu cihaz marka ve model bilgileri Başkanlığımızca yayınlanan YN ÖKC marka ve model listesinden kontrol edilebilmektedir.

<https://ynokc.gib.gov.tr/Home/OnayAlanFirmalar/1003>

Ayrıca bu listede her bir marka ve model için üretici firmalara tahsis edilen FİRMA KODU bilgisinin, satın alınmış ÖKC'den tanzim edilen fişlerin altında yer alan kod ile de kontrolünün yapılması mümkün bulunmaktadır.

38- Fatura Tahsilatı İşlemlerinde YN ÖKC kullanılması Zorunlu mudur?

Başkanlığımızca yeni nesil ÖKC uygulamaları kapsamında internet sitemizde yayınlanan "YENİ NESİL ÖDEME KAYDEDİCİ CİHAZLARDAN "BİLGİ FİŞLERİ" DÜZENLENMESİNE DAİR USUL VE ESASLARA İLİŞKİN TEKNİK KILAVUZ"unun 9.5. FATURA TAHSİLATI İŞLEMLERİNDE DÜZENLENECEK BİLGİ FİŞLERİ başlıklı bölümünde **fatura tahsilat** işlemlerinin YN ÖKC'lerle hangi usul ve esaslarla gerçekleştirilmesi gerektiği aşağıdaki şekilde açıklanmıştır.

a) Fatura Tahsilatı İşleminde İlave Ücret Alınmaması Halinde

YN ÖKC kullanılmak suretiyle gerçekleştirilen ve müşteriden ayrıca ücret/komisyon alınmadan yapılan fatura tahsilatı işlemlerinde (başka kurum veya kuruluşlara ait faturaların tahsilatını gerçekleştiren fatura tahsilat merkezlerinin fatura tahsilatı işlemleri) YN ÖKC'den kılavuz ekinde örneğine yer verilen (7 No.lu) "**Fatura Tahsilatı Bilgi Fişi**" düzenlenerek ödemeyi yapana verilecektir.

Bu suretle düzenlenen bilgi fişindeki tutarlar üzerinden KDV hesaplanmayacak olup bilgi fişinin üst kısmındaki mükellef ve fiş bilgilerinden sonra "FATURA TAHSİLATI" ibaresi, sonunda ise "Z No, Ekü No, MF Kodu" ve bundan önce gelmek üzere "MALİ DEĞERİ YOKTUR" ibaresi bulunacaktır.

Müşteriden ilave bir ücret/komisyon alınmadan yapılan fatura/faturaların tahsilat işlemlerine ait olmak üzere, faturası tahsil edilen kurum veya kuruluşlardan daha sonra ücret, komisyon, ciro primi vb. adlar altında tahakkuk eden alacaklar için genel esaslar çerçevesinde KDV'li faturanın, faturası tahsil edilen kuruma kesilmesi gerekmektedir.

Bu bilgi fişinde ayrıca tahsil edilen faturanın; ait olduğu Kurum, Tarihi, No.su, Abone No.su, Tutar bilgileri (birden fazla fatura tahsilatının yapılması halinde ise her bir faturanın ayrı ayrı bilgilerine aynı bilgi fişi üzerinde yer verilmesi mümkün bulunmaktadır) ve Tahsilatın Banka veya Kredi Kartı kullanılmak suretiyle yapılması durumunda Bankacılık işlem bilgilerine de yer verilecektir.

Bu bilgi fişinin, mükelleflerin kendilerine ait olan ve bedelleri sonradan tahsil edilecek faturaların tahsilinde de düzenlenmesi mümkün olup, bu takdirde bilgi fişinin “Tahsil Edilen Fatura” bilgileri bölümüne kurumun kendi adı ve daha önce düzenlenmiş olan faturanın tarih ve numarası yazılacaktır. Önceden düzenlenmiş birden fazla faturaya ilişkin tahsilatlarda ise; tahsilatı yapılan faturanın tarih ve no’su alanına; tahsilatı yapılan her bir faturanın tarih ve sayıları ayrı ayrı yazılacak veya bu faturaların tarih, numara, tutar ve tahsil edilen tutarlarını, müşteri bilgilerini (adı-soyadı/ unvanı, varsa VKN’sinin) gösteren ve işletme tarafından seri ve sıra no.lu olarak oluşturulan “Fatura Tahsilat Listesi”nin tarih ve numarası yazılacaktır.

b) Fatura Tahsilatı İşleminde İlave Ücret Alınması Halinde

YN ÖKC kullanılmak suretiyle gerçekleştirilen ve müşteriden ayrıca ücret/komisyon alınmak suretiyle yapılan fatura tahsilatı işlemlerinde (başka kurum veya kuruluşlara ait faturaların tahsilatını gerçekleştiren fatura tahsilat merkezlerinin fatura tahsilatı işlemleri) ise bilgi fişi düzenlenmeyecek olup bunun yerine **mali değeri bulunan ve genel esaslar çerçevesinde tanzim olunan kılavuz ekinde örneğine yer verilen** ÖKC Fişi (8 No.lu ÖKC Fişi) düzenlenecektir.

Bu ÖKC fişinde, fatura tahsilat tutarı üzerinden KDV hesaplanmayacak olup fatura bedeline ilave olarak müşteriden alınan ücret veya komisyon tutarı üzerinden KDV hesaplanacaktır.

Bu ÖKC fişinde ayrıca tahsil edilen fatura/ faturaların; ait olduğu Kurum, Tarihi, No.su, Abone No.su, Tutarı ile alınan Komisyon Tutarına (birden fazla fatura tahsilatının yapılması halinde ise her bir faturanın ayrı ayrı bilgilerine aynı ÖKC fişi üzerinde yer verilmesi mümkün bulunmaktadır) yer verilecek olup Tahsilatın Banka veya Kredi Kartı kullanılmak suretiyle yapılması durumunda Bankacılık işlem bilgileri bütünleşik olarak bulunacaktır.

39- Yol Kenarı Otopark İşletmelerinde YN ÖKC Kullanımı Esası Nasıl Olmalıdır?

YN ÖKC kullanma mecburiyeti bulunan otopark işletmelerinde aracın otoparka giriş/ kayıt işlemleri sırasında YN ÖKC’den bilgi fişleri teknik kılavuzu ekinde örneğine yer verilen (6 No.lu) “**Otopark Giriş Bilgi Fişi**” düzenlenerek verilmesi gerekmektedir.

Bu bilgi fişi üzerinde; otopark işletmesinin adı soyadı/unvanı, adresi, telefon numarası, VKN, tarih, saat, fiş numarası, araç plaka bilgisi ve aracın otopark giriş tarih ve saat bilgileri bulunur.

Bilgi fişinin üst kısmındaki mükellef ve fiş bilgilerinden sonra bilgi fişinin türü kısmında “OTOPARK GİRİŞ” ibaresi, sonunda ise (Z No, Ekü No, MF Kodundan önce) “MALİ DEĞERİ YOKTUR” ibaresi bulunacaktır.

Otopark Giriş Bilgi Fişlerinin araç otoparktan çıkarken; giriş ve çıkış zamanına göre hesaplanan ücret tutarı dikkate alınarak mali değeri olan YN ÖKC fişine dönüştürülmesi gerekmektedir.

Otopark hizmetinin sonunda düzenlenecek mali değeri olan YN ÖKC fişinde otopark giriş bilgi fişinin Tarih, Saat ve No’su da bulunmalıdır.

40- ÖKC Kullanım Zorunluluğu Bulunmayan Mükellefler İsteğe Bağlı Olarak YN ÖKC Kullanabilir mi?

Perakende mal ve hizmet satışında bulunan ancak Maliye Bakanlığınca ÖKC kullanma mecburiyeti dışında bırakılanlar ile kurumlar vergisinden muaf olan kurumlar isteğe bağlı olarak YN ÖKC kullanabilirler.

Ancak, 483 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinin 6’ncı maddesindeki koşulları sağlayarak ÖKC kullanımından muaf tutulanların, perakende satışlar dahil tüm satışlarında e-Fatura ve/veya e-Arşiv Fatura vermeleri gerektiğinden, sadece tahsilat işlemlerinin gerçekleştirilmesi ve fatura bilgi fişlerinin tanzim edilmesi amacıyla, mevcut veya yeni alınacak YN ÖKC’leri kullanabilirler. Söz konusu ÖKC’lerden ÖKC fişi düzenlenmediği sürece, mükellefe sağlanan muafiyet devam edebilecektir. (Bkz. 15 Soru)

41- Restoran, Lokanta vb. Yemek Hizmeti Sunan İşyerlerinde Kullanılan Harici Yazılım Sistemleri ile ÖKC’lerin Bağlantılı Kullanım Esasları Nelerdir?

Restoran, lokanta vb. yemek hizmeti sunan işyerleri de perakende mal ve hizmet satışında bulunan işletmeler olması nedeniyle, bu işyerlerinde kullanılan ÖKC’lerin de 426 ve 483 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ile belirlenen süreler ve koşullar göz önünde bulundurularak yeni nesil ÖKC’lerle değiştirilmesi ve YN ÖKC kullanım zorunluluğunun başlayacağı tarihlerden itibaren faaliyetlerinde YN ÖKC kullanma zorunlulukları bulunmaktadır.

Özellikle restoran, lokanta gibi seyyar EFT-POS cihazı kullanan işyerleri faaliyetlerinde kullandıkları seyyar EFT-POS cihazlarını 1/10/2013 tarihinden itibaren EFT-POS özellikli olan yeni nesil ÖKC’lerle değiştirmeleri zorunluluğu bulunmaktadır. Bu tür işletmelerde belirtilen tarihten itibaren banka vb. kuruluşlar tarafından verilen seyyar EFT-POS cihazlarının alınmaması bunlar yerine EFT-POS özellikli yeni nesil ÖKC kullanılması gerekmektedir. Bir başka ifade ile müşterinin masasına gidilerek yapılan tahsilat işlemleri ile işyeri dışında yapılacak tahsilat (nakit veya banka kartları ile yapılan tahsilat) işlemlerinde seyyar EFT-POS cihazları yerine

EFT-POS özelliği de bulunan yeni nesil ÖKC kullanılması ve slip ve fiş belgesinin bütünleşik olarak düzenlenerek müşteriye verilmesi mecburiyeti bulunmaktadır.

Ayrıca özellikle restoran ve lokanta işyerlerinde, satış işlemleri sırasında kullanılan harici bilgisayar donanımları, restoran satış programları, yazılımları ve bu işyerlerinde kullanılan harici banka vb. kuruluşlara ait EFT-POS cihazlarının; yeni nesil ÖKC kullanım zorunluluklarının başlayacağı tarihlere kadar eski nesil olarak kullanılan ÖKC'lerle ve yeni nesil ÖKC kullanım zorunluluğunun başladığı tarihten itibaren ise yeni nesil ÖKC'lerle BAĞLANTILI, ENTEGRE ve UYUMLU YAPIDA kullanılmaları zorunludur. Bir başka ifade ile ÖKC dışında kalan harici bilgisayar sistemleri ile yazılımları ve EFT-POS cihazlarından gerçekleştirilen her bir satış veya tahsilat işlemi, yazarkasada ÖKC fişine dönüştürülmesi ve müşteriye ÖKC fişi verilmesi zorunluluğu bulunmaktadır. Konuya ilişkin detaylı düzenlemelere; "483 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği" ile "YN ÖKC-Harici Donanım ve Yazılım Haberleşme Protokolü GMP-3" dokümanının 6 ıncı bölümünde yer verilmiştir.

Bu düzenlemelere göre;

a) Perakende mal satışları ve hizmet ifalarına ilişkin tahsilat işlemlerinde **bilgisayar bağlantılı sistem mahiyetindeki eski nesil ÖKC'lerle** birlikte kullanılan **banka vb. kuruluşlara ait harici EFT-POS cihazlarının**, ÖKC'ler ile uyumlu bir yapıda (EFT-POS cihazından tahsil edilecek tutara ilişkin olarak ÖKC'den mali değeri olan fiş veya yemek kartı EFT-POS cihazlarından yapılan tahsilata ilişkin ise mali değeri bulunmayan bilgi fişi düzenlenecek şekilde) kullanılması esastır. Bu çerçevede harici EFT-POS cihazlarından gerçekleştirilen her bir tahsilat işlemi için ÖKC'den mali değeri olan ÖKC fişinin veya yemek kartı EFT-POS cihazlarından yapılan tahsilata ilişkin ise mali değeri bulunmayan ÖKC bilgi fişinin düzenlenerek müşteriye verilmesi zorunludur.

b) Perakende mal ve hizmet satışlarının gerçekleştirilmesinde yararlanılan **satış uygulama yazılımları ile bunların üzerinde çalıştığı bilgisayar vb. donanımların** (sipariş alma işlemlerinde kullanılan mobil el terminalleri ile sipariş bilgilerini gösteren ve mali geçerliği olmayan fiş veya belgeler üreten cihazlar dahil) **Yeni Nesil ÖKC'lerle** bağlantı ve iletişiminin "Gelir İdaresi Başkanlığı ÖKC-Harici Donanım ve Yazılım Haberleşme Protokolü GMP-3" dokümanında belirtilen iletişim protokolüne göre gerçekleştirilmesi zorunlu olup, YN ÖKC'leri kullanan mükelleflerin de söz konusu harici yazılım ve donanımların YN ÖKC'lerle entegre ve bağlantılı yapıda kullanılmasını temin etmek için YN ÖKC yetkili servislerine başvurup gerekli bağlantıları, **en geç 1/4/2018 tarihine kadar** yaptırmaları ve bu şekilde kullanmaları zorunludur.

c) Perakende mal ve hizmet satışlarının gerçekleştirilmesinde yararlanılan **satış uygulama yazılımları ile bunların üzerinde çalıştığı bilgisayar vb. donanımların** (sipariş alma işlemlerinde kullanılan mobil el terminalleri ile sipariş bilgilerini gösteren ve mali geçerliği olmayan fiş veya belgeler üreten cihazlar dahil) **eski nesil ÖKC'lerle** bağlantılarının yaptırılarak entegre ve bağlantılı bir şekilde (söz konusu satış uygulama yazılımları veya harici donanımlar kullanılarak

gerçekleştirilen her bir satış veya sipariş işleminin ÖKC'de mali değeri olan fişe dönüşmesini temin edecek şekilde) kullanılması zorunludur. Bu amaçla söz konusu yazılım veya cihazları bağlantılı olmaksızın kullanan mükelleflerin ÖKC yetkili servislerine müracaat ederek gerekli bağlantı ve entegrasyon işlemlerini **en geç 1/4/2018 tarihine kadar** yaptırmaları zorunludur. ÖKC firmaları ve bunların yetkili servisleri de söz konusu yazılım veya donanımların ÖKC'lerle entegre ve bağlantılı bir şekilde çalışmasını temin edecek çalışmaları, ivedilikle (her halükarda mükelleflerce ÖKC firmasına veya yetkili servisine yapılan müracaat tarihinden itibaren en geç bir ay içinde) gerçekleştirmek zorundadırlar.

d) Basit/bilgisayar bağlantılı yeni nesil ÖKC'lere, banka vb. kuruluşlara ait EFT-POS cihazlarının, doğrudan kablo ile bağlantı haricindeki bağlantılarında (YN ÖKC'ye GMP-3 ile bağlantısı yapılan bilgisayar sistemlerine yapılan kablolu bağlantılarda) EFT-POS cihazlarının ÖKC'lerle entegre ve bağlantılı bir yapıda kullanılmasının (satış işleminin ÖKC'den başlatılıp, tahsil edilecek tutarın EFT-POS cihazına ÖKC'den otomatik olarak gönderilmesi ve satış işleminin ÖKC'den sonlandırılması) ve ÖKC'den bütünlük fiş üretilmesinin (müşteri slip bilgisinin fiş içeriğinde yer alacak şekilde) ÖKC üreticilerinin sorumluluğunda sağlanması şartıyla; EFT-POS cihazı ile YN ÖKC arasındaki iletişimin "Gelir İdaresi Başkanlığı ÖKC-Harici Donanım ve Yazılım Haberleşme Protokolü GMP-3" dokümanına göre gerçekleştirilmesi zorunluluğu bulunmamakta olup, banka vb. kuruluşlar ile ÖKC firmaları tarafından belirlenen serbest bir iletişim protokolünün de kullanılması mümkün bulunmaktadır. Ancak, basit/bilgisayar bağlantılı YN ÖKC'lere yapılacak **doğrudan kablolu EFT-POS cihazı bağlantılarında**, GMP-3 dokümanına göre hareket edilmeye devam edilecektir.

Restoran, lokanta gibi yemek hizmeti sunan işyerlerinde sipariş alma sistemleri ile yeni nesil ÖKC'lerin bağlantı, entegrasyon ve birlikte çalışma usul ve esasları "Gelir İdaresi Başkanlığı ÖKC-Harici Donanım ve Yazılım Haberleşme Protokolü GMP-3" dokümanının 6 ncı bölümünde detaylı olarak belirlenmiş olup, söz konusu kurallara göre bağlantı ve çalışmaların temin edilmesi için, harici donanım ve yazılım sistemi üreticileri ile ÖKC üreticilerine müracaat edilmesi ve bunlar tarafından da gerekli bağlantı ve entegrasyon çalışmalarının tamamlanarak kullanıma sunulması ve bu suretle harici sistemlerde gerçekleştirilen her bir satış ve tahsilat işleminin ÖKC den mali değeri olan fişe dönüştürülmesinin sağlanması zorunludur.

Söz konusu zorunluluklara uymayan işletmelere 213 sayılı Kanunun mükerrer 355 inci maddesinde yazılı özel usulsüzlük cezası tatbik edilecektir.

42- EFT-POS Özellikli Yeni Nesil ÖKC'lerin Yazar Kasa kısmı devre dışı bırakılarak sadece POS Kısmı Kullanılabilir mi?

Hayır. EFT-POS özellikli Yeni Nesil ÖKC'ler POS ve Yazarkasayı birlikte ve bütünlük bir yapıda barındıran cihazlardır. Temel amaç, POS cihazlarından gerçekleştirilen her bir tahsilat işlemini aynı anda mali değeri olan ÖKC fişine de

dönüştürmek olduğundan, bu tür cihazlardan üretilen belgeler ÖKC FİŞİ ve BANKA SLİP BELGESİ'ni tek bir belge üzerinde göstererek üretilmektedir. Bu nedenle EFT-POS özellikli YN ÖKC'lerin yazarkasa ve POS kısımlarının birlikte kullanılması mecburidir.

43- Akaryakıt Pompalarına Bağlanan ÖKC'lerin Yeni Nesil ÖKC ile Değişim Zorunluluğu bulunmakta mıdır?

426 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinin 3. Bölümünde yer alan açıklamalar uyarınca; akaryakıt pompalarına bağlanan ödeme kaydedici cihazların da Tebliğ kapsamına girdiği bir başka ifade ile bu cihazların da yeni nesil ÖKC olması gerektiği belirtilmiştir.

Ancak aynı Genel Tebliğin; 4 üncü bölümüne 466 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ile eklenen (h) bendi gereğince; akaryakıt pompalarına bağlanan ödeme kaydedici cihazları kullanmak zorunda olan mükelleflerin Yeni Nesil Ödeme Kaydedici Cihazları kullanma mecburiyeti, Gelir İdaresi Başkanlığınca konuya ilişkin hazırlanacak teknik kılavuz ve mesajlaşma protokolü dokümanlarının hazırlanarak ilan edilmesi ve zorunluluk başlangıç tarihlerinin Bakanlıkça belirlenmesini müteakip belirtilen tarihlerden itibaren başlayacaktır.

Hali hazırda; münhasıran akaryakıt pompalarına bağlanacak yeni nesil ÖKC'lere ilişkin teknik bir kılavuz ve mesajlaşma protokolü dokümanları hazırlanıp ilan edilmemiş ve zorunlulukların başlangıç tarihi Başkanlıkça henüz belirlenmemiştir. Bu çerçevede; henüz akaryakıt pompalarına bağlanan ödeme kaydedici cihazların yeni nesil ÖKC ile değişim zorunluluğu başlamamış olup, ilgili teknik kılavuz ve protokollerin yayımlanması ve belirlenecek zorunluluk başlangıç tarihine kadar eski nesil pompa ÖKC'lerin kullanılmaya devam edilmesi mümkün olup, bu tarihlerden sonra ise yeni nesil ÖKC kullanılmaya başlanması gerekmektedir.

44- Akaryakıt İstasyonlarının Market Bölümlerinde Kullanılan ÖKC'lerin Yeni Nesil ÖKC ile Değişim Zorunluluğu bulunmakta mıdır?

Akaryakıt istasyonlarında bulunan market işletmelerinin (akaryakıt istasyonu tüzel kişiliğine sahip bulursa dahi) genel esaslar çerçevesinde 426 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ile belirlenen esaslar çerçevesinde yeni nesil ÖKC kullanım zorunluluğu bulunmaktadır. Bu nedenle, akaryakıt istasyonlarının market bölümlerinde kullanılan eski nesil ÖKC'lerin mali hafızalarının dolması veya mali hafıza değişimini gerektiren bir halin oluşması durumunda; mali hafızanın dolması veya mali hafıza değişimini gerektiren halin olduğu tarihten itibaren 30 gün (kalkınmada öncelikli yörelerde 60 gün) içinde yeni nesil ödeme kaydedici cihazlarla değişim mecburiyeti bulunmaktadır.

Söz konusu işletmelerin market bölümlerinde gerçekleştirilen satış işlemlerinin akaryakıt satışları ile bir arada değerlendirilmemesi, ayrı ayrı belgelendirilmesi gerekmektedir. Zira, akaryakıt pompalarından gerçekleştirilen akaryakıt satışları için bu pompalara bağlı bulunan Pompa ÖKC'lerden fiş, akaryakıtın verilmesi ile birlikte otomatik olarak çıkmakta olup, bu fişler içinde marketten gerçekleştirilen satış işlemlerinin dahil edilmesi mümkün bulunmamaktadır.

Bu nedenlerle, akaryakıt istasyonlarındaki market işletmelerinde gerçekleştirilen mal ve hizmet satışları pompalara bağlı ÖKC'lerden belgelendirilemediğinden, genel esaslara göre ÖKC kullanılması ve müşteriye ÖKC fişi verilmesi gerekmekte olup bu ÖKC'lerin de 426 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği hükümleri göz önünde bulundurularak eski nesil ÖKC'lerin mali hafızalarının dolması veya mali hafıza değişimini gerektiren bir halin oluşması durumunda; mali hafızanın dolması veya mali hafıza değişimini gerektiren halin oluştuğu tarihten itibaren 30 gün (kalkınmada öncelikli yörelerde 60 gün) içinde yeni nesil ödeme kaydedici cihazlarla değiştirilerek kullanılmaya başlanması zorunluluğu bulunmaktadır.

Akaryakıt istasyonlarının market işletmelerinde, zorunluluğun başladığı tarihten itibaren yeni nesil ÖKC kullanılmaya başlanmaması halinde; mükellefe 213 sayılı Kanunun mükerrer 355 inci maddesinde yazılı özel usulsüzlük cezası tatbik edilecektir.

45- Giriş (Sinema, Tiyatro, Lunapark vb.) Biletlerinin düzenlenmesinde YN ÖKC Kullanılabilir mi?

3100 sayılı Kanun mevzuatına göre; birinci ve ikinci sınıf tüccarların fatura verilme zorunluluğu bulunmayan perakende mal ve hizmet satışlarında ödeme kaydedici cihaz kullanma mecburiyeti bulunmaktadır.

Ancak 3100 Sayılı Kanunun 1/3 üncü maddesinde yer alan “*Ödeme kaydedici cihazların kullanılması mecburiyeti Maliye ve Gümrük Bakanlığınca tespit edilen faaliyetlerle uğraşanlar hakkında uygulanmaz.*” hükmü uyarınca, Maliye Bakanlığınca 21.4.1985 tarih ve 18732 sayılı Resmi Gazete'de 2 Seri No.lu Katma Değer Vergisi Mükelleflerinin Ödeme Kaydedici Cihazları Kullanmaları Mecburiyeti Hakkında Kanunla İlgili Genel Tebliğ yayınlanmıştır. Söz konusu Genel Tebliğin 2 inci bölümünde yer alan açıklamalar uyarınca münhasıran “**Giriş bileti karşılığında verilen hizmetler**”de ÖKC kullanım zorunluluğu bulunmadığı belirtilmektedir.

Bu açıklamalar uyarınca, giriş bileti ile belgelendirilen sinema, tiyatro, spor müsabakası vb. hizmetlerde mükelleflerin münhasıran bu hizmetleri için ÖKC kullanma mecburiyeti bulunmamaktadır.

Ancak, dileyen mükellefler söz konusu hizmetler için mecburiyeti bulunmasa dahi isteğe bağlı olarak ÖKC kullanabilirler.

Ayrıca bilindiği üzere; 5281 sayılı Kanununun 17 nci maddesiyle 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanununun 21 inci maddesinin ikinci fıkrasının sonuna "*Maliye Bakanlığı yukarıdaki şartlara bağlı kalmaksızın, biletle girilen yerlere ilişkin eğlence vergisinin hesaplanması ve ödenmesine dair işlemlerin ödeme kaydedici cihaz kullanılarak yapılmasına ait usul ve esasları belirlemeye yetkilidir.*" hükmü eklenmiş ve bu yetkiye istinaden, Maliye Bakanlığı 12/02/2005 tarihli ve 25725 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 63 Seri No.lu Katma Değer Vergisi Mükelleflerinin Ödeme Kaydedici Cihazları Kullanmaları Mecburiyeti Hakkında Kanunla İlgili Genel Tebliğ ile **sinemalarda yerli ve yabancı film gösteren mükelleflerin istemeleri halinde giriş biletlerini**, Bakanlığımızca onaylanan ödeme kaydedici cihazlarla düzenleyebilme imkanı verilmiştir. Bu imkandan yararlanmak isteyen mükelleflerin, giriş bileti düzenlemekte kullanacakları ÖKC'lerin; 426 sıra no.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinde yapılan açıklamalara göre yeni nesil ÖKC olması gerekmektedir.

Yapılan bu açıklamalar çerçevesinde, ÖKC kullanma mecburiyeti bulunmadığı halde; 426 sıra no.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğlerinde yapılan açıklamalara göre yeni nesil ÖKC kullanım zorunluluğunun başladığı tarihlerden (kullanılmakta olan eski nesil ÖKC'lerin mali hafızalarının dolması veya mali hafıza değişimini gerektiren bir halin oluşması ve ÖKC kullanmaya devam edilmek istenmesi halinde; mali hafızanın dolması veya mali hafıza değişimini gerektiren halin olduğu tarihten itibaren 30 gün (kalkınmada öncelikli yörelerde 60 gün) içinde yeni nesil ödeme kaydedici cihazlarla değiştirilmesi gerekir) itibaren ÖKC kullanmayı tercih edecek mükellefler de bu ÖKC'lerinin yeni nesil ÖKC olması gerektiği tabiidir.

Bu nedenle, isteğe bağlı olarak faaliyetlerinde ÖKC kullanmaya devam edecek işletmeler, yeni nesil ÖKC kullanım zorunluluğunun başladığı tarihlerden itibaren yeni nesil ÖKC kullanmaları gerekmektedir.